

HU

HU

HU

EURÓPAI BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2010.10.28.
COM(2010) 614 végleges

SEC(2010) 1272
SEC(2010) 1276

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A
TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A
RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**Integrált iparpolitika a globalizáció korában
A versenyképesség és fenntarthatóság középpontba állítása**

{SEC(2010) 1272}

{SEC(2010) 1276}

TARTALOMJEGYZÉK

1.	Európának szüksége van az iparra	3
2.	Az iparpolitika új megközelítése.....	4
3.	Az ágazat keretfeltételeinek javítása.....	5
3.1.	A versenyképességre gyakorolt hatás ellenőrzése és az intelligens szabályozás megvalósítása	5
3.2.	A finanszírozáshoz való hozzáférés javítása a vállalkozások számára	7
4.	Az egységes piac megszilárdítása	8
4.1.	Az egységes piac fejlesztése és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítése ..	8
4.2.	Versenypolitika	10
4.3.	Infrastruktúrafejlesztés	10
4.4.	Szabványosítás	12
5.	Új ipari innovációs politika.....	13
5.1.	Ipari innováció	13
5.2.	Szaktudásbázis	16
6.	A globalizáció kiaknázása.....	17
6.1.	Kereskedelem és nemzetközi szabályozás	17
6.2.	Hozzáférés biztosítása a nyersanyagokhoz és kritikus termékekhez	20
7.	Az ipar modernizálásának ösztönzése.....	21
7.1.	Erőforrás-, energia- és szén-dioxid-hatékonyság.....	21
7.2.	A szerkezetből adódó kapacitásfelesleg.....	23
7.3.	A vállalati szociális felelősség kiaknázása.....	25
8.	Az ágazatspecifikus dimenzió — a célzott megközelítés	26
8.1	A világűr: az innováció és versenyképesség motorja a polgárok szolgálatában.....	26
8.2.	Fenntartható mobilitás.....	28
8.3.	A társadalmi kihívások kezelése	29
8.4.	Az EU versenyképességének fellendítése az értéklánc mentén.....	31
8.5.	Az energiaigényes ágazatokkal kapcsolatos problémák kezelése.....	32
8.6	Megerősített ágazatközpontú megközelítés	33
9.	Következtetések: az iparpolitika új uniós szabályozási kerete	34

1. EURÓPÁNAK SZÜKSÉGE VAN AZ IPARRA

Napjainkban eddig nem látott mértékben van szüksége Európának az iparra, az iparnak pedig Európára. Az egységes piac a maga 500 millió fogyasztójával, 220 millió munkavállalójával és 20 millió vállalkozásával kulcsfontosságú eszköz az európai ipar versenyképességének elérésében. Az Európai Unióban a magánszektorban minden negyedik munkahely a feldolgozóiparban található, és a munkahelyek még további legalább egynegyede a kapcsolódó szolgáltatások területén található, amely szállítóként vagy ügyfélként függ az ipartól. A magánszektor összes kutatási és fejlesztési erőfeszítéseinek a 80 %-ára az iparban kerül sor – ez az innováció mozgatórugója, amely egyben azokra a kihívásokra is megoldásokat kínál, amelyekkel társadalmaink szembesülnek.

A feldolgozóipar és a kapcsolódó szolgáltatások területén növelni kell a termelékenységet, hogy ez megalapozza a növekedés és a foglalkoztatás, valamint az uniós gazdaság egészséges fejlődésének és fenntarthatóságának helyreállítását, továbbá hozzájáruljon társadalmi modellünk fenntartásához. Miként az Európa 2020 stratégia is megfogalmazza, az ipar ezért központi szerepet kap az Unió gazdaságának új növekedési modelljében.

A pénzügyi és gazdasági válság ismét ráirányította a figyelmet arra, hogy az EU versenyképessége és munkahely-teremtési képessége szempontjából mennyire fontos egy **erős, versenyképes és diverzifikált feldolgozóipari értéklánc** megléte. Ez a közlemény egy olyan új, integrált iparpolitika számára teremti meg a stratégiai keretrendszert, amely az Európai Unióban egy számára virágzó, világszínvonalú ipari bázist biztosítva ösztönzőleg fog hatni a gazdaságélénkítésre és munkahelyteremtésre.

Az iparban a foglalkoztatás 2/3-a a kkv-hoz kötődik, és az EU ipari növekedésének és munkahely-teremtési képességének nagy része életteli, dinamikus kis- és középvállalkozásaiban rejlik. A kkv-k alapítása, növekedése és nemzetközivé válása ösztönzésének ezért az EU új integrált iparpolitikájában központi szerepet kell játszania.

Az elmúlt évtizedben az **üzleti környezet világszerte** radikálisan megváltozott¹. Ez kihívásokat és egyben lehetőségeket is jelent az európai ipar számára: az iparpolitikának segítenie kell az ipart abban, hogy meg tudja ragadni ezeket a lehetőségeket. Kína, Brazília, India és más feltörekvő gazdaságok a nagy értékű termékek tekintetében is versenyre kelnek az Unió iparával. A technológia, az információs és kommunikációs technológiák, valamint a szakképzettség egyre fontosabbá válik a nemzetközi versenyképesség szempontjából. A nemzetközi értékláncok egyre inkább összekapcsolódnak, és mindinkább fokozódik a verseny a szűkös energiaforrásokért és nyersanyagokért. Az EU iparának az élen kell járnia az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra való átállásban.

Bizalomra ad okot az a tény, hogy az EU ipara képes arra, hogy megfeleljen ezeknek a kihívásoknak, és továbbra is betöltse az Unió gazdasági növekedése motorjának szerepét. Mielőtt beköszöntött volna a pénzügyi és gazdasági válság, az **európai ipar** meglehetősen jól megállta a helyét ebben a gyorsan változó környezetben. Az új versenytársak által gyakorolt nagy nyomás ellenére az utóbbi évtizedben sikeresen megvédte a világkereskedelemben szerzett részesedését. A feldolgozóipar egymaga a kivitel 75 %-át adja. Egyes ágazatok, mint

¹ Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság: „Az uniós feldolgozóipar előtt álló kihívások és lehetőségek a következő években”.

a gyógyszeripar és a gépipar erőteljesen fejlődött. A járműipar, a vegyipar, valamint a légiközlekedési ipar is növekedett. A gazdasági válság kezdetben az **ipari termelés átmeneti összeomlását** okozta ugyan, ezt azonban egy dinamikus felemelkedés követte, amint helyreállt a világkereskedelem növekedése, és a felesleges készleteket sikerült felszámolni. Természetesen egyes ágazatokat a válság súlyosabban és tartósabban érintett, mint másokat.

Egy élénk és erős versenyben működő uniós feldolgozó ágazat képes arra, hogy rendelkezésre bocsássa mindazokat az erőforrásokat és számos olyan megoldást, amelyre az EU-nak szüksége van ahhoz, hogy szembe tudjon nézni az olyan társadalmi kihívásokkal, mint például az éghajlatváltozás, az egészségügy és a népesség elöregedése, továbbá egy egészséges, biztonságos társadalom és egy virágzó szociális piacgazdaság kialakítása.

A horizontális és ágazati politikáknak egyaránt, minden szinten támogatniuk kell **a fenntarthatóbb, inkluzív és erőforrás-hatékony gazdaságra való** szükséges **átállást**, amely megerősített uniós irányítást és társadalmi párbeszédet igényel majd.

2. AZ IPARPOLITIKA ÚJ MEGKÖZELÍTÉSE

Ez a közlemény az iparpolitika olyan új megközelítésére tesz javaslatot, amely dinamikus növekedési pályára állítja az EU gazdaságát, ezáltal megerősíti az EU versenyképességét, növekedést és munkahelyeket biztosít, és lehetővé teszi az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra való átállást.

Az ipar versenyképességét célzó új politikának megfelelő nagyratörő stratégiai keretrendszernek az európai ipar versenyképességét és fenntarthatóságát kell középpontba állítania. Ennek megfelelően az iparpolitikát tágabb értelemben kell vizsgálni:

egyrészt körébe tartozóként kell kezelni azokat a politikákat, amelyek az ipar és az egyes ágazatok költségeit, árait és innovatív versenyképességét érintik, mint például a szabványosítási és innovációs politika, valamint azokat az ágazati politikákat, amelyek például az egyes ágazatok innovációs teljesítményére irányulnak;

másrészt **figyelembe kell venni minden más politikai kezdeményezés** – mint például a közlekedéspolitika, az energiapolitika, a környezetvédelmi politika vagy a szociálpolitika és a fogyasztóvédelmi politika, de ugyanígy az egységes piacra irányuló politika vagy a kereskedelempolitikák – **versenyképességre gyakorolt hatását is**. Ezek mind alapvető fontosságú összetevői a csomag egészének, mivel komolyan befolyásolhatják az ipar költségét, árát és innovatív versenyképességét;

Az új megközelítés jellemzői a következők:

- **Egyesíti a horizontális alapot az ágazati alkalmazással** A fennálló kihívások nagy, kiigazításra irányuló erőfeszítéseket és nagyra törő áttérési stratégiákat igényelnek a különböző gazdasági ágazatoktól. **Valamennyi ágazat fontos, és a Bizottság továbbra is testre szabott megközelítést fog alkalmazni valamennyi ágazatban.** . **Összehangolt, európai szintű politikai válaszok.** Egyre intenzívebbé válik a világszintű munkamegosztás, és mindinkább háttérbe szorul az a gazdasági modell, amelyben a nemzeti ágazatok és iparágak csak kis mértékben működnek együtt a többi ágazattal, illetve a világ többi részével.

- **A teljes érték- és szállítói láncot** kell vizsgálni, az energiához és nyersanyagokhoz való hozzáféréstől az értékesítést követő szolgáltatásokig és az anyagok újrahasznosításáig. Az említett lánc egyes részei óhatatlanul Európán kívül esnek, ezért valamennyi ágazatban működni kell egyfajta „globalizációs reflexnek”.
- **A Bizottság rendszeresen beszámol az EU és a tagállamok versenyképességéről, iparpolitikáiról és ipari teljesítményéről.** Mivel a versenyképes és fenntartható ipar számos vonatkozó keretfeltételét tagállami szinten állapítják meg, nem csak a versenyképességi teljesítményt kell figyelemmel követni, hanem a versenyképességre irányuló politikákat is².

Az új iparpolitika sikerét a fokozott növekedés, a munkahelyek növekvő száma, valamint az európai ipar javuló nemzetközi versenyképessége fogja kifejezni. Emellett az erőforrás- és energiafelhasználást, valamint az üvegházhatást okozó gázkibocsátást az Európa 2020 stratégia nagyra törő céljainak megfelelően függetleníteni kell a termelés növekedésétől.

3. AZ ÁGAZAT KERETFELTÉTELEINEK JAVÍTÁSA

3.1. A versenyképességre gyakorolt hatás ellenőrzése és az intelligens szabályozás megvalósítása

A jól kidolgozott uniós jogszabályok és szabályozások ellenére még mindig jelentős mértékben javítható a szabályozás európai és nemzeti szinten egyaránt. Lényeges, hogy a szabályozási beavatkozás valamennyi szintjén, valamint minden olyan szakpolitikai területen, amely befolyásolja az ipar versenyképességét, további elmozdulás történjen az **intelligens szabályozás**³ irányába. Ennek két dimenziója van.

Először is fontos biztosítani, hogy az ipart jelentősen befolyásoló valamennyi politikai javaslat versenyképességre gyakorolt hatása alapos elemzés tárgyát képezze. Ilyen intézkedések például a belső piacot érintő új jogszabályok, a jelentős pénzügyi szabályozások, amelyek befolyásolhatják a finanszírozás elérhetőségét, illetve az éghajlatváltozásra vagy a környezetvédelemre vonatkozó új szabályozások. **A versenyképességre gyakorolt hatás elemzését a meglévő hatásvizsgálati eljárással végeznék el** az alábbi módon:

- felméri és jelentésbe foglalják a javaslat versenyképességre gyakorolt általános hatásait, ezen belül az ipar és az egyes ágazatok szempontjából a beruházásra, költségre, árra és innovációra, továbbá a fogyasztói elégedettségre vonatkozó kihatásait, különös figyelmet szentelve a szakpolitikai javaslat és egyéb meglévő vagy tervezett jogszabályok és szabályozások között lehetséges kölcsönhatásoknak;
- biztosítják a tervezett hatásvizsgálat átláthatóságát oly módon, hogy minden olyan kezdeményezés esetében, amelynek nagy valószínűséggel jelentős kihatása lesz, menetrendet tesznek közzé, különösen azok esetében, amelyek a versenyképességre vonatkoznak;

² Bizottsági szolgálati munkadokumentum a tagállamok versenyképességi teljesítményéről és politikáiról SEC(2010) 1272. A szöveg keretben, kiemelve közli az említett jelentés fő megállapításait azokról a kihívásokról, amelyekkel számos uniós tagállam egyaránt szembenéz.

³ COM(2010) 543.

- a jelentős jogalkotási kezdeményezések előkészítése során, az érdekelt felekkel folytatott konzultáció keretében kikérik a vállalkozások és egyéb érdekelt felek véleményét, arra ösztönözve őket, hogy a menetrendeket használva készítsék el a szakpolitikák kidolgozásához szánt javaslatukat;
- továbbra is gondoskodnak arról, hogy a Bizottság valamennyi fontos, nagy valószínűséggel jelentős hatást gyakorló javaslatát, beleértve a cselekvési terveket (és a kereskedelmi tárgyalási megbízásokat), arányos hatásvizsgálatnak vessék alá, és nyújtsák be a hatásvizsgálati testületnek.
- az éves munkaprogramhoz mellékelte menetrendekben feltüntetik, hogy mely intézkedéseket vetik alá hatásvizsgálatnak.

A második elem a versenyképességre vonatkozó jogszabályok hatásainak **utólagos értékelése** lesz. A jogszabályok szisztematikus értékelésének az intelligens szabályozás szerves részévé kell válnia. Az eredmények értékelése rugalmasabban reagáló, fokozottan tényalapú és átláthatóbb politikameghatározást fog eredményezni, és segít meghatározni a jogszabályok minőségének javítására, beleértve az egyszerűsítésre és az adminisztratív terhek csökkentésére irányuló új lehetőségeket. Mivel a jogalkotás a múltban természetesen az elsődleges célok elérésére összpontosított (mint például az egységes piaci szabályozás biztosítása, a környezetvédelmi célkitűzések teljesítése stb.), az esetlegesen az ipar versenyképességére gyakorolt közvetett hatásokat és különösen a jogszabályok kumulatív hatását nem mindig mérték fel teljes mértékben. A Bizottságnak ezért az a szándéka, hogy az egyes jogszabályok értékelését átfogóbb szakpolitikai értékelésekkel egészíti ki. Ezek az „alkalmassági vizsgák” azt hivatottak majd megállapítani, hogy az adott szakpolitikai terület szabályozási kerete alkalmas-e a cél elérésére, és amennyiben nem, mit kell rajta továbbfejleszteni. Ennek az eljárásnak a célja, hogy csökkentse a túlzott terheket, valamint az átfedések, hiányosságok, ellentmondások és elavult intézkedések meghatározásával egyszerűsítse az idők során kialakult többretegű szabályozást. Az áruk egységes piacával kapcsolatos „új megközelítés” keretében végzett jogszabály-egyszerűsítéssel összefüggésben szerzett tapasztalatok e tekintetben értékes perspektívákat kínálhatnak.

Az utóbbi években tett jelentős előrelépés ellenére a tagállamok döntő többsége látható módon még mindig komoly kihívásokkal néz szembe – különösen a kkv-k vonatkozásában – az intelligens szabályozás és az üzleti környezet tekintetében. A tagállamoknak fokozottabb és szisztematikusabb erőfeszítéseket kell tenniük az adminisztratív terhek csökkentésére, a jobb szabályozást célzó és az e-kormányzati politikák továbbvitelére, a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv alkalmazására, valamint a támogatási rendszerek egyszerűsítésére. A legjobb gyakorlat megosztása a politikaformálók körében hozzájárulhat ahhoz, hogy a politikai célkitűzések elérése kevesebb terhet jelentsen.

Az üzleti környezet továbbfejlesztését is folytatni kell, különösen a kkv-k számára. E tekintetben már nagy előrelépés történt a Lisszaboni Stratégia és a Bizottság által 2008 júniusában elfogadott **európai kisvállalkozói intézkedéscsomag**⁴ keretében Alapvetően fontos azonban a további előrelépés a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv következetes alkalmazása, valamint a kkv-k versenyképességének – mint például az ökopiacokra való bejutás és az ökoinnovációhoz való hozzáférés, továbbá a vállalkozások közötti együttműködés és a nemzetközivé válás – fejlesztésére irányuló új kezdeményezések révén.

⁴ COM (2008) 394.

A Bizottság

- *a hatásvizsgálat részeként elvégzi az ipart jelentősen befolyásoló valamennyi fontos, új politikai javaslat ipari versenyképességre gyakorolt hatásának mélyreható elemzését, továbbá (2011-től) elvégzi az ipar versenyképességével kapcsolatos kérdésekről szóló uniós jogszabályok utólagos ellenőrzését és „alkalmassági vizsgálatát”;*
- *felülvizsgálja az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagot annak érdekében, hogy a kkv-k számára továbbfejlessze az üzleti környezetet és megoldja a felmerülő problémákat, mint például az ökopiacokra való bejutást és az ökoinnovációhoz való hozzáférést, továbbá a vállalkozások közötti együttműködést és a nemzetközivé válást. (2010)*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *gondoskodjanak saját jelentős szakpolitikai javaslataik ipari versenyképességre gyakorolt hatásának az értékeléséről, és végezzék el saját jogszabályaik „alkalmassági vizsgálatát”;*
- *hajtsák végre az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagot, fejlesszék tovább az üzleti környezetet, és a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvet kövessék.*

3.2. A finanszírozáshoz való hozzáférés javítása a vállalkozások számára

Alapvetően fontos a **pénzügyi piacok rugalmasságának és hatékonyságának fokozása**, és annak biztosítása, hogy megfelelő ösztönzők a pénzpiaci spekulációk helyett a reálgazdaság és a beruházások finanszírozására ösztönözzék őket. A pénzpiaci szabályozás azonban nem veszélyeztetheti a reálgazdaság rövid távú finanszírozási igényeinek kielégítését, illetve azt, hogy a vállalatok el tudják hárítani a kockázatokat.

A legtöbb tagállam a finanszírozáshoz való hozzáférést tartja az egyik jelentős szűk keresztmetszetnek, különösen a kkv-k és az innováció finanszírozása szempontjából. Számos ország igénybe vette az állami támogatások ideiglenes keretrendszerét, hogy gazdaságélénkítési intézkedéseket dolgozzon ki. A tagállamok különösképpen az exporthitel-, exportbiztosítási és a kkv-k számára kínált bankhitelgarancia-rendszereket erősítették meg. Az országok többségében továbbra is problémát jelent az állami szektor részéről tapasztalt késedelmes fizetés, és egyes országokban egyértelműen van lehetőség arra, hogy jelentősen csökkentsék a fizetési késedelmeket.

A pénzügyi és gazdasági válság nyomán a vállalkozások, különösen a kkv-k számára jelentős kihívást jelent a **finanszírozáshoz való hozzáférés**. A hitelek elérhetősége még mindig nem normalizálódott, és a pénzügyi piacok továbbra is kockázatkerülő magatartást mutatnak. A Bizottság pénzügyi intézetek és az üzleti világ képviselőinek részvételével létrehozta a kis- és középvállalkozói finanszírozási fórumot, hogy értékeljék és elterjesszék a legjobb gyakorlatokat, valamint új innovatív megoldásokat találjanak arra, hogy a vállalkozásoknak, különösen a kkv-knek hozzáférést biztosítsanak a finanszírozáshoz.

Európa ipari bázisának, valamint az alapjául szolgáló infrastruktúrájának a modernizálásához jelentős mennyiségű új beruházásra van szükség, ami **több magántőke bevonását igényli termelőberuházások céljára**, különösen a kockázattőke-piacok révén. Ez különösen az induló vállalkozások, a dinamikusan növekvő vállalatok, valamint a kutatás-fejlesztés és az innováció finanszírozására igaz, amelyet gyakran nem lehet a pénzforgalomból finanszírozni. Tekintettel arra, hogy számos tagállam közfinanszírozási helyzete igen jelentős mértékben

romlik, új, innovatív megoldásokat kell keresni, ideértve az EU regionális politikája és az agrár-élelmiszeripari ágazat esetében a közös agrárpolitika által társfinanszírozott terveket is, annak érdekében, hogy hatékony és eredményes pénzügyi támogatás segítse összhangba hozni az állami finanszírozást és az ösztönző mechanizmusokat az EU stratégiai céljaival.

A nagy léptékű magánberuházási projektek és infrastruktúra-beruházások is a jól működő pénzügyi piacokra támaszkodnak. Ezek a beruházások magán- és állami tőkét vonzhatnak be az Unión kívülről, például **közvetlen külföldi befektetéseket** állami befektetési alapokból. Lényeges, hogy az ilyen alapok nyílt befektetési környezetben működjenek, és az IMF, valamint az OECD által kialakított legjobb gyakorlatoknak megfelelően bizonyos, átláthatósággal és irányítással kapcsolatos szabályokat kövessenek.

A Bizottság

- a pénzügyi szolgáltatások reformjának következő lépéseiről szóló közleménnyel⁵ összhangban olyan jogalkotásra fog javaslatot tenni, amely biztosítja, hogy a pénzügyi piacok rugalmasabbá és hatékonyabbá váljanak, ugyanakkor ne veszélyeztessék a reálgazdaság finanszírozási igényeinek kielégítését. A Bizottság értékelni fogja a finanszírozáshoz való hozzáférésre – különösen a kkv-k szempontjából – gyakorolt lehetséges hatásokat, és teljes mértékben számításba veszi azokat a jogszabálytervezetek jövőbeni előkészítése során;*
- megvizsgálja, hogy a 2013 utáni következő programidőszakban az európai pénzügyi eszközök rendszerében át lehet-e helyezni a hangsúlyt új területekre, hogy ezáltal segítse áthidalni a piacnak a kisvállalkozások és az innováció finanszírozása terén jelentkező hiányosságait,*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy dolgozzák ki és osszák meg egymással legjobb gyakorlataikat a finanszírozáshoz való hozzáférést célzó állami rendszerekkel kapcsolatban (2011/12).

4. AZ EGYSÉGES PIAC MEGSZILÁRDÍTÁSA

4.1. Az egységes piac fejlesztése és a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítése

Az utóbbi 20 évben az egységes piac volt az Európai Unió gazdasági növekedésének egyik fő motorja. Az EU ipara az egységes piacnak köszönhetően profitálhatott a határokon átnyúló kereskedelem költségeinek számottevő csökkenéséből, a fokozott versenyből, valamint az egész Európára kiterjedő piacnak köszönhető jelentős méret- és választékgazdaságosságból. Azonban még mindig számos akadály létezik. Körükbe tartozik a tagállami szabályok eltérése, az eljárások átfedése, valamint egyes piaci ágazatokhoz való hozzáférés nehézsége. Az egységes piacról szóló jogszabály célja mindezeknek az akadályoknak a leküzdése, ugyanakkor az egységes piacba vetett bizalom megerősítése. A cél az, hogy a vállalkozások, munkavállalók, befektetők és fogyasztók bízzanak abban, hogy a fokozottan versenyképes szociális piacgazdaság kialakulását elősegítő egységes piac valamennyiük számára előnyös lesz.

⁵ COM(2010) 301.

A gazdasági tevékenység szempontjából releváns jogi szabályozás számos területén a **jogszabályok** jelentős mértékű **közelítésére** került sor. Mindazonáltal még mindig az a jellemző, hogy az európai ipar és a polgárok 27, részleteiben nagyon különböző jogi környezettel találkoznak a tagállami, illetve regionális szinten. Ez hátráltatja az erőforrások Európán belüli hatékony elosztását és az európai ipar versenyképességét. Ezért fontos a meglévő jogszabályok és közigazgatási eljárások átvilágítása, hogy **meg lehessen határozni, hogy a jogszabályokat mely területeken lehet a további hatékonyságnövelés érdekében közelíteni.** Ez a munka részben már elkezdődött, ugyanakkor számos területen még várat magára.

Az üzleti szolgáltatások, mint például a logisztika, létesítménykezelés, tervezés, marketing és reklám, egyre fontosabbá válnak a modern feldolgozóipar számára. Ezek mind olyan alapvető tényezők, amelyek növelik a termékek értékét. Noha a szolgáltatási irányelv végrehajtása eltörölte a határokon átnyúló szolgáltatásnyújtás közigazgatási akadályait, még mindig vannak olyan más területek, ahol fennállnak még akadályok, és javítani kell a szolgáltatások belső piacának működését. A külső szolgáltatások ipari felhasználói így egy erősen szétterjedt, nem áttekinthető és a pontosan meghatározott minőségi előírásoknak gyakran híján lévő piaccal szembesülnek. Ezeket a kérdéseket sürgősen meg kell oldani ahhoz, hogy az üzleti szolgáltatások virágzó egységes piacát ki lehessen alakítani.

Igen lényeges a **szellemi tulajdonhoz fűződő jogok európai rendszerének** fejlesztése – különösen egy tényleges uniós szabadalmi rendszer és egy szabadalmi bíraskodási rendszer kialakítása –, amely már régóta várat magára. A tartós versenyképességhez alapvetően fontos K+F és innovációs erőfeszítések robbanásszerű beindításának kulcsa a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok hatékonyabb átruházása, kezelése és alkalmazása. Ezeknek a jogoknak az átruházása emellett együtt kell, hogy járjon e jogok hatékony érvényesítésével. **A termékhamisítás és a szerzői jog bitorlása** az egységes piacon és külföldön egyaránt egyre több különböző ágazatot, illetve a vállalkozások széles körét érinti. Az olyan termékek, mint a gyógyszerek, elektronikai berendezések és autóalkatrészek hamisítása komoly egészségügyi és biztonsági kockázatok kialakulásához vezethet, továbbá rontja az ipar nyereségességét és az innovációs ösztönzők hatását.

A Bizottság

- *gondoskodik az egységes piacról szóló jogszabály időben történő végrehajtásáról;*
- *egy több évre kiterjedő uniós cselekvési tervet dolgoz ki az EU piacfelügyeletének fejlesztésére. Továbbá a nemzeti vám- és piacfelügyeleti hatóságokkal együttműködve iránymutatást dolgoz ki a termékbiztonság területére vonatkozó vámmellenőrzésre;*
- *kiválasztott területeken – többek között különösen az áruk szabad mozgása tekintetében – átvilágítja az uniós jogszabályokat, hogy megállapítsa, hol lehetne további harmonizálással jelentősen csökkenteni a határokon átnyúló üzleti tevékenységek költségeit;*
- *létrehoz egy, az üzleti szolgáltatásokkal foglalkozó magas szintű munkacsoportot, amely olyan kérdéseket vizsgál, mint a piaci hiányosságok, a szabványok és az innováció, valamint a nemzetközi kereskedelem olyan ágazatokban, mint a logisztika, létesítménykezelés, marketing és reklámtevékenység (2012);*

- *2010 novemberében meghatározza a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok fokozott érvényesítésére irányuló jövőbeni intézkedéseit, köztük különösen a Termékhamisítást és Szerzőijog-bitortlást Megfigyelő Európai Központ megerősítésére irányuló kezdeményezést.*

A Tanácsot és az Európai Parlamentet felkéri arra, hogy:

- *sürgősen fogadják el az uniós szabadalmi rendszerre és szabadalmi bíraskodási rendszerre irányuló javaslatokat, hogy már 2014-ben ki lehessen hirdetni az első szabadalmakat;*
- *a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok érvényesítésének javítása érdekében dolgozzák ki és osszák meg a piacfelügyelettel, vámmal és általános üzleti támogatással kapcsolatos legjobb gyakorlatokat és anyagokat.*

4.2. Versenypolitika

A jól működő versenypiacok több módon is hozzájárulnak az európai ágazatok versenyképességéhez. A verseny elősegíti az innovációt és a hatékonyság növelését, továbbá arra ösztönzi a vállalatokat, hogy növeljék termelékenységüket. Az egyenlő esélyek garantálásával a versenypolitika hozzáfért biztosit az EU nagy és összetett belső piacához. A versenypiacok a versenyképesség eléréséhez és megtartásához szükséges hatékonyságnövelést megvalósítására irányuló nyomást is növelik.

Emellett a versenyszabályok meghatározott keretet biztosítanak az európai ipar versenyképességének támogatásához és az erőforrásokat hatékonyabban felhasználó ipari modellre való átálláshoz. A Bizottság az állami támogatások ellenőrzésével, valamint az antitröszt- és összefonódás-ellenőrzéssel garantálja, hogy a belső piacon ne torzuljon a verseny. Emellett a versenypolitika érvényesítése fontos eszköz, amellyel az európai vállalatokat meg lehet védeni a versenyképességet célzó káros praktikáktól, mint például a piacfelosztás, a kapacitáshalmazás vagy a határon átnyúló tevékenységek megakadályozása, amelyek az árak emelkedéséhez vezetnek. Ez különösen a beszerzési piacok – például az iparhoz kapcsolódó szolgáltatások piaca – esetében lényeges, amelyek igen fontosak az európai gazdasági ágazatok költségoldalról vizsgált versenyképessége szempontjából.

A versenypolitika – az innovációt és termelékenységet fokozva – hatékony eszköz továbbá az európai vállalatok számára a világszintű versenyképességgel kapcsolatban felmerülő kérdések megoldásában, ideértve a nemzetközi piacokon betöltött helyzetüket. Az összefonódások ellenőrzése elengedhetetlenül fontos szerepet játszik annak lehetővé tételében, hogy a vállalatok egyesületek révén szerkezetátalakítást hajtsanak végre annak érdekében, hogy terjeszkedni tudjanak, ugyanakkor biztosítja az európai ipari ügyfelek és fogyasztók védelmét az áremelésekkel és egyéb versenyellenes hatásokkal szemben.

Az állami támogatások ellenőrzésének lényeges szerepe van az egységes piac torzulásainak megelőzésében; emellett az állami támogatásokra vonatkozó szabályok úgy vannak kialakítva, hogy támogassák az európai ipar versenyképességét. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok olyan keretet biztosítanak, amely a feltárt piaci hiányosságok orvoslása felé tereli a tagállamok beruházásait.

4.3. Infrastruktúrafejlesztés

Az európai ipar versenyképessége nagymértékben az **energetikai, közlekedési és kommunikációs infrastruktúra-szolgáltatások** minőségén és hatékonyságán múlik.

Ezeknek a hálózatoknak a fejlesztése és modernizálása elengedhetetlen. A szűk keresztmetszetek megoldása és a határokon átnyúló kapcsolatok javítása érdekében fejleszteni kell a közlekedési hálózatokat. Fejleszteni és modernizálni kell az energetikai hálózatokat az intelligens hálózatok beágyazása, a megújuló energiaforrások integrációjának megkönnyítése, a belső energetikai piac teljes működőképességének biztosítása és az ellátás biztonságának javítása érdekében. További erőfeszítéseket kell tenni az új tagállamok és a kevésbé fejlett régiók infrastruktúrájának fejlesztésére. Ezek a fejlesztések hatalmas beruházásokat, valamint innovatív finanszírozási megoldások kidolgozását igénylik, mint például a projektek finanszírozására kibocsátott kötvények vagy a köz- és a magánszféra partnersége. A Digitális Menetrend kiemelt kezdeményezés jól példázza a kihívásokat, és szakpolitikai megoldásokra tesz javaslatot a kommunikáció területén. A közeljövőben kiadásra kerülő, az energetikai infrastruktúrákról szóló közlemény és a fenntartható közlekedésről szóló fehér könyv szintén foglalkozik ezzel a kérdéssel az energetikai és közlekedési infrastruktúrákkal összefüggésben. Az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és a Kohéziós Alap jelentős szerepet játszik ezen infrastruktúrák kialakításában és továbbfejlesztésében.

A verseny, az állami és a magánszolgáltatások hatékonysága, valamint az infrastruktúra alapvetően meghatározzák a tagállamok iparának versenyképességét. Számos tagállamban továbbra is kihívást jelent a hálózatos iparágakban fokozódó verseny. Egyes tagállamokban a közúti közlekedési és az energetikai infrastruktúrák igényelnek figyelmet. A hosszadalmas engedélyezési eljárások és a társadalmi elfogadottság szintén jelentős szűk keresztmetszetnek számít az infrastruktúra fejlesztése terén.

Egyes európai hálózati szolgáltatásokat gyakran **viszonylag magas áron** nyújtanak. Az európai villamosenergia-árak nemzetközi összehasonlításban átlagban magasnak számítanak. Ezért az energiaágazatban sikeresen meg kell valósítani a belső piacot, és ehhez jelentős eszközt jelent majd a közelmúltban elfogadott harmadik energiacsomag. A verseny torzulásainak – mint például a piaci szereplők erőfölénnyel való visszaélése – csökkentése érdekében a versenyszabályokat szigorúbban kell érvényesíteni az ágazatban. Amennyiben nem születik megoldás erre a kérdésre, nő annak a kockázata, hogy a vállalatok máshová helyezik át tevékenységüket.

Végül pedig a különböző energetikai, közlekedési és kommunikációs **hálózatoknak fokozottabb mértékben kell integrálódniuk**, hogy új, versenyképes szolgáltatásokat tudjanak nyújtani. **Ez az integráció ugyanakkor a növekedés és innováció új forrásainak feltárását is lehetővé tenné.**

A Bizottság

- *konkrét intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy továbbfejlessze a közúti, légi, vasúti és vízi közlekedés hatékony belső piacát (a közeljövőben kiadásra kerülő fehér könyv a közlekedéspolitikáról), valamint a TEN-T iránymutatásoknak a törzshálózat létrehozása köré szerveződő új TEN-T tervezési módszertanon alapuló, közeljövőben bekövetkező felülvizsgálatával megoldja a közlekedésben létező szűk keresztmetszeteket;*
- *energetikai infrastruktúra-csomagot fogad el annak érdekében, hogy támogassa többek között a belső energiapiac fejlesztését a hiányzó, európai jelentőségű infrastruktúra kapcsolatok létrehozásával és javaslatot téve az időben történő megvalósításuk biztosításához szükséges eszközökre;*

- *fokozza az EU energiapiacainak liberalizálása érdekében tett erőfeszítéseit annak érdekében, hogy fokozza a versenyt az energetikai ágazatban és elkerülje azt, hogy az EU feldolgozóipara jelentős mértékű hátrányba kerüljön a világpiacokon;*
- *az EBB-csoporttal közösen infrastruktúrafinanszírozási stratégiát dolgoz ki, amely magában foglalja többek között az EU-projektek finanszírozására kibocsátott kötvények kialakítását, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerség alkalmazásának támogatását.*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *helyezzenek különös hangsúlyt a közlekedés területén meghatározott szűk keresztmetszetek megoldására és az energiahálózatok határokon átívelő összekapcsolására.*
- *haladéktalanul hajtsák végre a harmadik belső energiapiaci csomagot.*

4.4. Szabványosítás

A harmonizációból és a méretgazdaságból származó gazdasági előnyök realizálását célzó egyik kulcsfontosságú politika, legyen az európai, nemzetközi vagy nemzeti szintű, a **szabványosítás**. A technológiai vezető szerep, a piaci megállapodások és/vagy a piaci erőfölény révén gyakran maguk a piacok is kikényszerítenek tényleges szabványokat.

Az európai szabványok már jelenleg is fontos szerepet játszanak az innovatív áruk piacra történő betörésének megkönnyítésében és a termelési költségek csökkentésében. Egy versenyen alapuló szabványalkotó folyamat, amelynek keretében több technológiai szállító versenyez technológiája előnyeinek elismertetéséért, azzal támogatja az iparpolitikát, hogy biztosítja, hogy az ipari vevők – és végeredményben a felhasználók – profitáljanak a szabványokból azokon a területeken, ahol a technológiák árát nem a versenyszint felett állapítják meg. A feldolgozóipari ágazatok számára a következő évtized átfogó célja egy olyan **európai szabványrendszer** kidolgozása, amely mind a piaci résztvevők, mind az európai hatóságok elvárásainak megfelel. Mindezt egy gyorsan változó világban és társadalomban kell elérni, és a globalizálódott gazdaságban lehetőleg az egységes piacon túl is elő kell segíteni Európa befolyását. Európának ezenkívül további intézkedéseket kell tennie annak érdekében, hogy a nemzetközi szabványosítás terén is megőrizze stratégiai helyzetét.

Emellett ki kell igazítani a szabványokat, hogy segítségükkel az európai politika az olyan „nagy kérdésekre” is megoldást tudjon találni, mint az éghajlatváltozás, a fenntarthatóság, az elöregedés és általában az innováció. A szabványoknak kezdettől fogva a kutatás és a politikakidolgozás szerves részévé kell válniuk. Az újonnan kifejlesztett, forgalmazható árukra és technológiákra (mint például a nanotechnológia és egyéb kulcsfontosságú alaptermotechnológiák, az elektromos gépjárművek, az egészségügyi technológiák, az energiahatékony termékek, a megújuló energiaforrások és egyéb környezetvédelmi technológiák, valamint az üzleti szolgáltatások) vonatkozó európai vagy nemzetközi szabványok kidolgozásának irányításával Európa versenyelőnyt tud teremteni vállalatai számára, és elő tudja segíteni a kereskedelmet. Amennyiben a szabványok kapják azt a szerepet, hogy elősegítsék az innovációt, miként az az EU „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezésében szerepel, Európának rugalmasabb módszereket kell kidolgoznia a szabványügyi szervezetekkel való együttműködésre, és fel kell őket kérnie arra, hogy a leszállítandó anyagok teljes skáláját (specifikációk, munkaértekezleten kötött megállapodások) használják fel, hogy azok az európai politikát „a célnak megfelelő” módon

támogassák. Ez a szabványok rugalmasabb és gyorsabb kidolgozását teszi lehetővé az innovatív területeken.

A harmonizált szabványok szorosabb struktúrája kialakításának, a valamennyi szinten továbbfejlesztett szabványosítási eljárásoknak és az elérhető legjobb világszintű szabványok gyors elfogadásának az előmozdításával optimalizálni kell az európai szabványosítási eljárás hatékonyságát és eredményességét ott, ahol a globális szabványosítási gyakorlatok már kiforrottak, mint például az IKT-ágazatban. A szabványok nem vonhatnak maguk után további terheket például a kkv-k számára. Ehelyett hatékonyságnöveléshez kell vezetniük, és ösztönözniük kell az innovációt. A végső cél pedig az, hogy legyen, hogy a szabványok világszinten konvergáljanak.

A Bizottság

- *2011 elején egy szabványosítási közlemény és jogalkotási javaslat keretében stratégiát terjeszt elő az európai szabványosítás megerősített szerepének előmozdítására gyorsan változó világunkban és társadalmunkban. Ebbe beletartozik a szabványosítási folyamatok felgyorsítása, többek között az IKT-ágazatban, a kkv-k és egyéb érdekelt felek szélesebb körű bevonása és a szolgáltatásokra vonatkozó szabványok kidolgozása. A közlemény – többek között független felülvizsgálat keretében – azt is megvizsgálja, milyen lehetőségekkel lehet hosszú távon biztosítani, hogy a szabványosítási rendszer képes legyen alkalmazkodni a gyorsan változó környezethez, és hozzájárulni Európa belső és külső stratégiai céljaihoz.*

5. ÚJ IPARI INNOVÁCIÓS POLITIKA

5.1. Ipari innováció

A világszintű verseny és fokozott fenntarthatóság kihívásainak való megfeleléshez kiváló eredményeket kell elérni az innováció terén. A termelékenység, a fokozott hatékonyságú energia- és anyagfelhasználás, az áruk és szolgáltatások jobb teljesítményének és az új piacok megszerzésének kiemelt mozgatórugója az innováció. Európa azonban nem elég jó abban, hogy kiválóságából ötleteket, majd forgalomba hozható árukat és szolgáltatásokat hozzon létre. Új ipari innovációs politikára van szükség, amely ösztönzi az áruk és szolgáltatások sokkal gyorsabb fejlesztését és forgalomba hozatalát, és garantálja, hogy az uniós vállalatok elsők legyenek a piacon. Ilyen szellemű innováció nélkül Európa ipara sem a technológia által vezérelt, sem a hagyományos ágazatokban nem fog tudni sikeresen versenyezni a globális piacon.

Az „Innovatív Unió” kiemelt kezdeményezés körvonalazza a sikeres és kiemelkedő európai innovációs modell általános megközelítését. Égető szükség van az oktatási, K+F és innovációs erőfeszítések fokozottabb összehangolására, nagyobb összhangra a világ többi részével folytatott tudományos, technológiai és innovációs együttműködés terén, a társadalmi kihívások globális megközelítésére, egyenlő esélyek biztosítására a K+F és innováció terén, a finanszírozáshoz és kockázati tőkéhez való fokozottabb hozzáférésre, továbbá arra, hogy megfelelő hangsúly helyeződjön a versenyképességre és a társadalmi kihívásokra egyaránt.

Kulcsfontosságú kihívást jelent Európának a feltörekvő technológiák terén meglévő kutatási erősségeinek a sürgős fejlesztése és piacra juttatása. A **kulcsfontosságú alaptechnológiák**⁶ – mint például az ipari biotechnológia, a nanotechnológia, a korszerű anyagok, a fotonika, a mikro- és a nanoelektronika, valamint a korszerű gyártási rendszerek – az új folyamatok, áruk és szolgáltatások széles skáláját, ezen belül teljesen új ágazatok kifejlődését alapozhatják meg a következő évtizedben. Európa vezető szerepet tölt be a tudományos kutatás terén, ám biztosítani kell ezeknek a technológiáknak az időben történő bevezetését és felhasználását az EU egész iparában, beleértve a kkv-eket is. A technológiai politikák és programok tekintetében való szorosabb együttműködés, a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférés, valamint a kísérleti és a demonstrációs projektek megerősített támogatása mind lényeges a kereskedelmi technológiák fejlesztésének felgyorsítása érdekében. Az innovatív áruk és szolgáltatások élénken működő egységes piacának kialakítása a belső piac időben történő szabályozását, gyorsabb szabványosítási folyamatot, a fogyasztói problémák korai szakaszban történő megoldását, valamint a kereskedelmi hasznosítással egy időben történő, illetve azt megelőző közbeszerzést igényel. Az „Innovatív Unió” kezdeményezésben bejelentették az állami támogatások kutatási-fejlesztési és innovációs keretrendszerének felülvizsgálatát annak tisztázása érdekében, hogy az innováció mely formái részesülhetnek támogatásban, ideértve a kulcsfontosságú alaptechnológiákat érintő innovációkat és a társadalom egészét érintő főbb kihívásokra megoldást kínáló innovációkat, valamint azt, hogyan tudják ezeket a tagállamok a legjobban kihasználni.

Az átlagon felüli innovációs teljesítménnyel rendelkező tagállamok proaktívan reagáltak a gazdasági válságra, különösen azzal, hogy további átmeneti intézkedéseket hoztak a kutatás és innováció ösztönzésére. Az uniós átlag alatt teljesítő országokban viszont ez nem volt általános, ami arra utal, hogy a kutatási-fejlesztési és innovációs teljesítmény szempontjából valószínűleg mélyül közöttük a szakadék. A szakképzettségek fejlesztése és a nagy technológiai háttérrel és szakképzettséget igénylő tevékenységek részarányának növelése ezeknek az országoknak az esetében tehát még fontosabb.

Az európai iparnak ezenkívül meg kell erősítenie **tudásbázisát** ahhoz, hogy versenyképes maradjon, és egy intelligens, fenntartható és inkluzív gazdaság érdekében be kell ruháznia a kutatásba és innovációba. A Bizottság 2004 óta támogatja az európai technológiai platformok kidolgozását annak érdekében, hogy az EU szintjén összehozza az iparban érdekelt feleket, közös jövőképet dolgozzon ki a kutatásról és fejlesztésről, és ösztönözze az EU politikáiról szóló visszajelzéseket. Közös technológiai kezdeményezések kerültek kialakításra a nagy innovációs lehetőséget magukban rejtő területeken folytatott európai szintű kutatás előmozdítása érdekében. A Bizottság az európai gazdaságélénkítési terv részeként három köz- és magánszféra közötti partnerséget is elindított („A jövő üzemei”, az „Energiahatékony épületek” és a „Környezetbarát autók” elnevezésű kezdeményezéseket) a közép- és hosszú távú kutatás és fejlesztés támogatására, hogy ezáltal reagáljon a fő ipari ágazatokban kialakult sürgető versenyképességi és fenntarthatósági kihívásokra. Az **Európai Innovációs és Technológiai Intézet** tudományos és innovációs társulásai uniós szinten integrálják a teljes innovációs láncot az oktatástól és kutatástól a kereskedelemben történő hasznosításig, hangsúlyt fektetve az erős irányításra és jó példával elől járva az innováció ösztönzésében.

Az információs és kommunikációs technológiák magasabb szintű felhasználása **az ipari versenyképesség, az erőforrás-optimalizálás és az innováció** érdekében a jövőbeni versenyképesség szempontjából is lényeges lesz, amint az az **Európa 2020, az európai**

⁶ COM (2009) 512.

digitális menetrendről szóló kiemelt kezdeményezésben⁷ szerepel. Az uniós üzleti szférában nagy valószínűséggel az IKT-szakértők és a haladó IKT-felhasználók egyre súlyosabb hiányával kell majd szembenézni. Ezzel párhuzamosan ösztönözni kell az IKT innovatívabb felhasználását az ipari értékláncok teljes hossza mentén, hogy racionalizálni lehessen az üzleti tranzakciókat, például e-számlázással, valamint a vállalkozásoknak – különösen a kkv-knak – a globális digitális értékláncokban való integrációját ösztönző demonstrációs projektek révén növelni lehessen az általános versenyképességet.

Az innovációs politika eredményessége érdekében jobb bepillantást kell nyernünk az **ágazati innovációs teljesítménybe** és a jövőbeni lehetőségekbe. A Bizottság ágazati innovációt figyelő szolgálata számos ágazatban meghatározta a kulcsfontosságú kihívásokat, és bemutatta az országok és az ágazatok közötti fő különbségeket. A szerkezeti változás és innováció támogatása érdekében létfontosságú az EU politikai eszközei kialakításának a javítása, különösen az érettebb iparágakban. Emellett az ágazatok közötti szorosabb együttműködés is ösztönözheti a vállalatok kreativitását és innovációját. Ehhez a vállalatoknak tovább kell látniuk, mint a saját ágazatuk, ezért új mechanizmusokra van szükség ahhoz, hogy az ötletek és üzleti modellek kölcsönösen termékenyítőleg hassanak egymásra. A különböző ágazatok közötti kapcsolatokban rejlő, ilyen jellegű lehetőségeket tovább kell vizsgálni, és politikai válaszokká kell őket alakítani.

A klaszterek és hálózatok az erőforrások és a szakértelem egyesítésével, valamint a vállalkozások, a hatóságok és az egyetemek közötti együttműködés ösztönzésével javítják az ipari versenyképességet és innovációt. A regionális, nemzeti és uniós klaszterpolitikáknak arra kell törekedniük, hogy megoldják a jelenlegi piaci és finanszírozási hiányosságokat, különösen annak érdekében, hogy hidat verjenek a vállalatok és a kutatóintézetek között. Az EU regionális politikája és a kutatási keretprogramok segítenek a régióknak abban, hogy „intelligens szakosodási stratégiákat” kövessenek annak érdekében, hogy az innovációs rések fejlesztésével megerősítsék versenyképességüket. A meglévő sikerekre építve még több, világszinten versenyképes klasztert és hálózatot kell kifejleszteni mind a hagyományos, mind a kutatási-fejlesztési és innovációs klaszterek tekintetében. A helyi klaszterek Európa-szerte történő összekapcsolásával el lehet érni a kritikus tömeget a kutatás-fejlesztés és innováció, a szakképzettségek, a finanszírozás, valamint az egymásra kölcsönösen termékenyítőleg ható ötletek és vállalkozói kezdeményezések tekintetében. A különféle klaszterkezdeményezéseket azonban konszolidálni és ésszerűsíteni kell. A kutatáshoz-fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatásra vonatkozó jelenlegi közösségi keret nagyobb mértékű támogatást biztosít az együttműködésen alapuló kutatási-fejlesztési és innovációs projekteknek, azaz az olyan projekteknek, amelyeket legalább két tagállam részvételével vagy kkv-k együttműködésével hajtanak végre. Arra is felhatalmazza a tagállamokat, hogy az EUMSZ. 107. cikkének (3) bekezdése alapján jelentsék be a közös európai érdekű fontos projektek végrehajtását ösztönző támogatásokat. A tagállamokat ösztönözni lehetne ezen eszköz igénybe vételére.

⁷ COM(2010) 245.

A Bizottság

- *kezdeményezést indít a versenyképes kulcsfontosságú alaptermotechnológiák széles körű és időben történő elterjesztésének, alkalmazásának és kereskedelmi hasznosításának ösztönzésére;*
- *„A jövő üzemei” kezdeményezésre építve ösztönzi a fejlett feldolgozóipari technológiákkal kapcsolatos ipari kutatást, fejlesztést és innovációt annak érdekében, hogy megkönnyítse az EU ipari bázisának modernizálását, és választ adjon olyan társadalmi kihívásokra, mint az energiahatékonyság, az éghajlatváltozás vagy az erőforrások szűkössége;*
- *ösztönzi azokat a kezdeményezéseket, amelyek Európa magasan képzett munkaerőbázisának továbbfejlesztése érdekében összehozzák a felsőoktatást és a vállalkozásokat, mint például a digitális jártassággal kapcsolatos kezdeményezés, amely a haladó ipari IKT-felhasználókra összpontosít, valamint az egyetemek és az üzleti szféra fóruma kísérleti fellépés, amely egyetemek és vállalkozások közötti tudományos szövetségeknek nyújt finanszírozást;*
- *ösztönzi azokat az új üzleti koncepciókat és kapcsolódó feldolgozóipari technológiákat, amelyek a fenntartható, felhasználóvezérelt tervezésen alapuló termékek fejlesztésére összpontosítanak a textil- és ruhaipari ágazatban, valamint egyéb nagy fogyasztói piacokon;*
- *olyan politikai megközelítéseket dolgoz ki, amelyek ösztönzik az egymásra kölcsönösen termékenyítőleg ható ágazatok – többek között a hagyományos feldolgozóipar és a kkv-k – kölcsönhatásában rejlő lehetőségeket;*
- *új stratégiát terjeszt elő a világszinten versenyképes klaszterekre és hálózatokra vonatkozóan, amely konkrét fellépést foglal magában a versenyképes klaszterek és hálózatok világszintű ösztönzésére mind a hagyományos, mind a feltörekvő iparágakban (2011);*
- *ösztönzi a határokon átnyúló K+F+I együttműködési projekteknek nyújtott támogatások párhuzamos bejelentését.*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *a technológiák elterjesztése terén meglévő szinergiák és komplementaritás maximalizálása érdekében ösztönözzék a kulcsfontosságú alaptermotechnológiákra vonatkozó politikák közötti szorosabb együttműködést;*
- *az EU regionális politikái révén ösztönözzék az „intelligens szakosodást” a klaszterek kialakítása és a régiók innovációs teljesítményének fejlesztése érdekében.*

5.2. Szaktudásbázis

Az „Új készségek és munkahelyek menetrendje” kiemelt kezdeményezés egyik fő célja Európa szaktudásbázisának modernizálása lesz. Munkaerő-piacaink működésének javítására és munkaerőbázisunk megfelelő szaktudásának biztosítására irányuló fellépésre tesz javaslatot Európa ipari bázis támogatásának érdekében. Az európai ipar a nagymértékű munkanélküliség ellenére még mindig nehezen talál olyan munkavállalókat, akik rendelkeznek a megüresedett

állások betöltéséhez szükséges szakképzettséggel. Ez a szakképzettségbeli kereslet és kínálat közötti eltérés várhatóan még növekedni fog, ha az aktív munkaerő-állomány demográfiai változások miatt bekövetkező létszámcsökkenését is figyelembe vesszük. Az ipari struktúrák modernizálása új készségeket, új munkafeltételeket és gyakoribb életpályaváltásokat igényel. Ezeknek a folyamatoknak a sikeres kezeléséhez a munkavállalók támogatást igényelnek a rugalmas biztonság és az egész életen át tartó tanulás révén. A nemzeti kormányok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok közötti szorosabb koordinációra van szükség a szociális partnerek fokozott bevonásával. Az aktív munkaerő-piaci politikák végrehajtásának, valamint a munkavállalók és a munkahelyek jobb összhangjának támogatása érdekében meg kell erősíteni az Európai Szociális Alap szerepét. Az **oktatási és képzési politikák** szorosabb koordinációt igényelnek az állami szektor és az ipari partnerek között. Különösen fontos növelni a természettudományi, a technológiai, a mérnöktudományi és a matematikatudományi diplomások számát és tudásszintjét. A középszintű képzettséggel rendelkező munkavállalók számát is hozzá kell igazítani az olyan gyorsan növekvő ágazatok igényeihez, mint a környezetvédelmi és az energiaágazat. Az uniós szintű szakpolitikáknak igen jelentős lehet a hozzáadott értéke, különösen annak köszönhetően, hogy segítenek megosztani az információkat és a legjobb gyakorlatot.

A Bizottság

- *ösztönzi, hogy a tagállamok ipari, oktatási és munkaügyi hatóságai szerveződjenek hálózatba a munkaerő-piacra és készségekre vonatkozó stratégiákkal kapcsolatos információk és legjobb gyakorlat megosztása érdekében;*
- *a munkahelyteremtésre irányuló keretfeltételekre – többek között a természettudományi, a technológiai, a mérnöktudományi és a matematikatudományi diplomásokba történő beruházásra – vonatkozó orientációs elvekre tesz javaslatot.*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *fokozottan vegyék igénybe az Európai Szociális Alapot a készségek fejlesztésére és szerkezetátalakítására.*

6. A GLOBALIZÁCIÓ KIAKNÁZÁSA

6.1. Kereskedelem és nemzetközi szabályozás

A kereskedelem sikeres liberalizálása, többek között a két-, illetve többoldalú megállapodások, valamint a zuhanó szállítási és kommunikációs költségek révén, hozzájárult az élénk világpiac kialakulásához és az EU új exportpiacainak gyors növekedéséhez. Az újonnan feltörekvő nehézsúlyú gazdaságok, mint például Kína, India és Brazília, **gyorsan áthidalják** az iparosodott világhoz képest **a termelékenység és innováció tekintetében jelenleg még fennálló különbséget**. Innen ered az az igény, hogy versenyelőnye fenntartása érdekében az iparnak – átalakítása és modernizálása révén – továbbra is profitálnia kell ezen piaci lehetőségekből. A válságot követő fellendülés során, amikor a feltörekvő piacok jelentős növekedést biztosítottak, az EU ipara egyértelműen profitált ezekből a tendenciákból. A „**Közlemény a kereskedelem növekedéséről és világszintű kérdésekről**”⁸ a Bizottságnak az

⁸ COM(2010) 612.

Európa 2020 stratégia részeként meghatározott új kereskedelempolitikai megközelítését fejti ki.

Különleges erőfeszítést kell tenni annak biztosítása érdekében, hogy a feltörekvő gazdaságok által a versenyben gyakorolt fokozódó nyomás ne olyan **növekedési stratégiákon alapuljon, amelyek nagymértékben protekcionista intézkedésekre támaszkodva** ösztönzik az exportot és hátrányosan megkülönböztetik az importot. Ténylegesen megfigyelhetők olyan tendenciák, melyek szerint indokolatlanul támasztanak nem vámjellegű kereskedelmi akadályokat, rejtett támogatásokat alkalmaznak, diszkriminatív módon hajtják végre a közbeszerzéseket, kényszerből történik a technológiaátadás, manipulálják az árfolyamokat, és nem megfelelően érvényesítik a szociális és környezetvédelmet. Ezért lényeges, hogy továbbra is szigorúan figyelemmel kövessék a versenyt torzító állami beavatkozásokat, és megfelelő módon fellépjenek ellenük. Az EU **piacra jutási stratégiája** az európai vállalatok által a harmadik országok piacain tapasztalt különböző kereskedelmi akadályok megszüntetésének fontos eszköze. A stratégia megerősítése során különös figyelmet kell szentelni az olyan területeknek, mint a közbeszerzés, a közvetlen külföldi befektetések és a nyersanyagexportot sújtó korlátozások. Hasonlóképpen a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok és földrajzi árujelzők harmadik országokban való eredményes védelme és érvényesítése létfontosságú ahhoz, hogy az európai, nevezetesen az innovatív ágazatokban működő vállalkozások be tudjanak lépni és versenyezni tudjanak a harmadik országok piacain.

A kereskedelemvédelmi eszközök szintén alapvetően fontosak az EU iparának a tisztességtelen gyakorlatok elleni védelmében. Ezeket az eszközöket elérhetőbbé kell tenni, különösen a kkv-k számára. Általánosságban pedig további erőfeszítéseket kell tenni a megkötött két-, illetve többoldalú megállapodások végrehajtása, figyelemmel kísérése és érvényesítése érdekében.

Az intenzív kölcsönhatásban működő új világgazdaságban **a vállalatok** sikere attól függ, hogy **be tudnak-e jutni a nemzetközi piacokra és ki tudják-e aknázni a világszintű értékláncokat**. A jelenlegi, többoldalú, szabályokon alapuló rendszer jó esélyt kínál az eredményes érvényesítésre és vitarendezésre, nagymértékben megkönnyítené ezt, csakúgy, mint a forgalmazott árukra és szolgáltatásokra vonatkozó szabályozás és szabványok világszintű közelítése, amelyet ki kell terjeszteni és meg kell erősíteni. Ezt a többoldalú rendszert emellett regionális és kétoldalú megállapodásokkal kell kiegészíteni. Foglalkozni kell az olyan új területekkel, mint a versenypolitika, az állami támogatás és a külföldi közvetlen befektetések.

A szabályozás területén különösen sürgősen szükség van az **újonnan kifejlesztett forgalomba hozható árukra, szolgáltatásokra és technológiákra vonatkozó**, világszinten összehangolt szabályokra és szabványokra. A szabályoknak és a szabványosításnak jobb szabályozási elveken kell alapulniuk, és így a lehető legköltséghatékonyabbnak kell lenniük. A végső cél az, hogy legyen, hogy a szabályok és a szabványok – amikor csak lehet – nemzetközi szinten konvergáljanak. Olyan esetekben, ahol ez nem megvalósítható, a kereskedelem technikai akadályairól szóló WTO-megállapodás által kínált mechanizmusokat kell alkalmazni. Az EU arra is törekszik, hogy megelőzze az új, nem vámjellegű akadályok kialakulását, és ösztönözze a helyes szabályozási gyakorlatot a fő partnerekkel folytatott kétoldalú szabályozási párbeszédekben.

Amennyiben az európai jogszabályok **nyomonkövethetőségi követelményeket** írnak elő, ezek fokozzák a termékminőséget és –biztonságot, továbbá az importált és az EU-ban előállított termékekre egyaránt vonatkoznak. Egyes esetekben az EU számára érdemes lehet

javasolni ezeknek a követelményeknek a kiterjesztését kereskedelmi partnereinkre. Az EU-nak különös érdeke fűződik ahhoz, hogy az európai szomszédságpolitika révén **szorosabb gazdasági integrációra törekedjen a szomszédos országokkal**. Az EU-hoz alkalmazkodó, az ipari termékek megfelelőségértékeléséről és elfogadásáról szóló megállapodások biztosíthatják az áruk szabad mozgását. A szomszédos országoknak az egységes piac bizonyos területein való szorosabb gazdasági integrációja mindkét félnek konkrét előnyöket kínálhat, továbbá erősítheti a kereskedelmet és a beruházást. Az EU az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköz keretében rendelkezésre álló pénzeszközök nagyobb részét kívánja a kapacitásépítésre és a felelős gazdasági irányításra fordítani a szomszédos országokban.

Az érték- és szállítói láncok nemzetközivé válása jelentős növekedési lehetőséget kínál, ugyanakkor a kkv-kat különös kihívások elé állítja. A kkv-knak csupán 25 %-a exportál jelenleg az EU-n belüli és kívüli piacokra egyaránt⁹. Ahhoz, hogy **a kkv-k kiléphessenek a nemzetközi porondra**, megfelelő információkra és támogatásra van szükségük az Unión kívüli piacokon. Egyes tagállamok és gazdasági társaságok már jelenleg is biztosítják ezt a fajta támogatást, azonban még jelentős lehetőségek léteznek az EU, a tagállamok és az említett társaságok erőfeszítései közötti nagyobb szinergiák elérésére. Az Enterprise Europe Network (európai vállalkozások hálózata) már eddig is fontos szerepet játszott a nemzetközi üzleti együttműködés mentorálásában és elősegítésében, különösen a földközi-tengeri országokkal, a kkv-knak nyújtott nemzetközi támogatását pedig tovább kell fejleszteni. A szellemi tulajdonjogok kínai kkv-tanácsadói szolgálatának tapasztalataira építve a Bizottság tovább erősíti a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelméhez és érvényesítéséhez nyújtott támogatást, különös figyelmet szentelve a többi kulcsfontosságú harmadik ország piacainak. A kereskedelemvédelmi vizsgálatokat illetően az importőr, felhasználó, panaszos vagy exportőr szerepét betöltő kkv-k különleges helyzetével foglalkoznak.

A Bizottság

- *amint véget érnek a tárgyalások, még az aláírás előtt gazdasági elemzést készít a Tanács és a Parlament számára a javasolt üzlet EU-ra gyakorolt következményeiről;*
- *éves jelentést készít a kereskedelem és a befektetések akadályairól a tavaszi Európa Tanácsra, amely kitér a határokon túlmutató intézkedésekre és iparpolitikai gyakorlatokra, továbbá meghatározza a piacra jutási stratégia és a végrehajtási fellépés prioritásait (2011-től);*
- *nemzetközi szabályozási együttműködési kezdeményezéseket dolgoz ki azzal a céllal, hogy a fő kereskedelmi partnereinket valamely új vagy meglévő nemzetközi rendszerhez való csatlakozásra ösztönözze, valamint világszinten összehangolt szabályokat és szabványokat alakítson ki. E tekintetben kereskedelmi megállapodásainknak is azt kell ösztönözniük, hogy partnereink nemzetközi szabályokat és szabványokat, valamint kereskedelembarát megfelelőségértékelési eljárásokat alkalmazzanak.*
- *szorosabb gazdasági integrációra törekszik a szomszédos országokkal oly módon, hogy az európai szomszédságpolitika révén egyes kijelölt területeken kiterjeszti az európai közös piac előnyeit, és a fejlesztési partnerekkel folytatott kapcsolatokban nagyobb prioritást ad*

⁹ Vállalkozáspolitikai és Ipari Főigazgatóság: „Internationalisation of SMEs” (A kkv-k nemzetközivé válása), 2010.

a piaci intézményeknek és gazdasági irányításnak (Közlemény a kereskedelemről és fejlesztésről 2011 elején);

- *stratégiát terjeszt elő a kkv-k nemzetközivé válásának támogatására, amely az európai kisvállalkozói intézkedéscsomagban meghatározott politikákra építő konkrét intézkedéseket foglal magában (2011-es közlemény);*
- *a releváns esetekben harmadik országra vonatkozó nyomonkövethetőségi követelményeket épít be a bizottsági javaslatokba.*

A Bizottság felkéri a Tanácsot és a Parlamentet, hogy:

- *gyorsítsa fel a harmadik országból behozott egyes termékek származási országának feltüntetésére irányuló bizottsági javaslat elfogadását.*

6.2. Hozzáférés biztosítása a nyersanyagokhoz és kritikus termékekhez

Az ipar versenyképessége, az innováció és a munkahelyek szempontjából lényeges a nyersanyagokhoz való biztonságos, megfizethető, megbízható és torzításmentes hozzáférés. Az ellátás biztonsága kisebb mértékben importfüggés kérdése, sokkal inkább a szállítók diverzifikálódásának és megbízhatóságának mértékétől függ, bárhol működjenek is azok. A nyersanyagok és áruk **jól működő világpiacai** alapvetőek a világ erőforrásainak hatékony elosztása és a technológiai fejlődés lehetővé tétele szempontjából. Az árak rövid távú mozgása azonban szükségessé teszi a jelentős kockázatok csökkentését, ugyanakkor a feltörekvő piacú országok felemelkedése a világgazdaságon belül fokozza az ezekért az erőforrásokért folyó globális versenyt.

Ezeknek a kérdéseknek a megoldására a Bizottság 2008 novemberében elindította a **nyersanyag-politikai kezdeményezést**, 2010 júniusában pedig közzétett egy részletes elemzést a kulcsfontosságú nyersanyagok iránti keresletről, illetve azok lehetséges szűköségéről. Ezek a kezdeményezések előkészítették a „hozzáadottérték-lánc” koncepcióját hangsúlyozó uniós nyersanyag-stratégiát, amely továbbra is a 3 pillérű stratégiát követi: i. egyenlő esélyeket biztosít a harmadik országokban lévő erőforrásokhoz való hozzáférés tekintetében; ii. támogatja a nyersanyagok európai forrásokból történő fenntartható szállítását, továbbá iii. az erőforrás-hatékonyság növelésével és az újrafelhasználás ösztönzésével csökkenti az elsődleges nyersanyagok fogyasztását.

Új szabályokra és többoldalú megállapodásokra van szükség a **nyersanyagok fenntartható nemzetközi kezelése és hozzáférhetősége tárgyában**, továbbá politikai fellépésre a kiviteli korlátok, valamint a harmadik országok – különösen a stratégiai partnerországok és Afrika – által végzett feltárássra és kitermelésre vonatkozó indokolatlan korlátozások feloldása érdekében. Az is lényeges, hogy a nyersanyagokhoz való hozzáférést veszélyeztető versenyellenes megállapodások vagy piaci koncentráció esetén szigorúan betartsák az EU meglévő versenyszabályait. **Ösztönözni kell** azokat a **kitermelő és feldolgozó technológiákat is, amelyek** az EU elsődleges nyersanyagoktól való kritikus függésének csökkentése, valamint – többek között a másodlagos nyersanyagok (szemét) és a hasznos élettartamuk végére ért elektronikai berendezések fokozott felhasználásával, valamint a járművek harmadik országokba történő kivitelével – a környezeti mérleg javítása érdekében erőforrás-hatékonysághoz, újrahasonosításhoz, helyettesítéshez és a megújuló nyersanyagok fokozott felhasználásához vezetnek; érvényesíteni kell a hulladékszállításról szóló rendeletet; a termékeket és anyagokat az elfogadott minimális előírások alapján újra fel kell használni

vagy hasznosítani kell. Az EU saját erőforrásainak hatékony felhasználása, az újrahaznosítás és a magasabb arányú helyettesítés fokozásával **az EU-ban** meg kell teremteni a **fenntartható nyersanyagszállítás és –gazdálkodás** keretfeltételeit. Az EU-ban található új nyersanyagtelepek felderítésére irányuló fokozott beruházást a földhasználat és a tengeri területhasználat-tervezés, valamint a kutatásra és kitermelésre vonatkozó közigazgatási feltételek terén kialakult legjobb gyakorlat cseréjével lehet, és a fenntarthatóság biztosítása mellett kell ösztönözni. Az új és hatékonyabb kutatási és kitermelési technológiákba való beruházás előmozdítása is lényeges. Olyan ágazatokban, mint az élelmiszer-ágazat, az EU mezőgazdasági politikája foglalkozik a fenntartható nyersanyagok versenyképes helyi beszerzésével.

A Bizottság

- *előterjeszt egy, a nyersanyagokra vonatkozó stratégiát, ezen belül javaslatokat tesz a hazai elsődleges nyersanyagok fenntartható szállítására, a fokozott újrahaznosításra, valamint más nyersanyagok helyettesítőinek felkutatására vonatkozó jobb keretfeltételek ösztönzésére (2010).*

7. AZ IPAR MODERNIZÁLÁSÁNAK ÖSZTÖNZÉSE

7.1. Erőforrás-, energia- és szén-dioxid-hatékonyság

Az EU iparának fel kell gyorsítania az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás- és energiahatékony gazdaságra való átállást. Az éghajlatváltozás elleni küzdelem és az erőforrás-hatékonyság fokozása költségcsökkenést, míg a hatékonyabb erőforrás- és energiafelhasználás kisebb környezeti hatást eredményezhet. Ezek egyre jelentősebbek a fenntartható növekedés és munkahelyek biztosítása, valamint a versenyelőny megszerzése szempontjából, melyekre az erőforrásokért és a környezeti korlátok miatt fokozódó világszintű versenyre adandó válaszként kerül sor. A közeljövőben előterjesztésre kerülő **Átmenet az erőforrás-hatékony Európába** kiemelt kezdeményezés a szén-dioxid-termelésnek és erőforrás-felhasználásnak a gazdasági növekedéstől való zökkenőmentes, nagyratörő elválasztásához biztosít keretet. Hasonlóképpen az energiahatékonsággal összefüggő speciális, hosszú távú intézkedéseket kell kidolgozni annak érdekében, hogy ki lehessen aknázni az ipari, energetikai és közlekedési rendszerekben rejlő energiamegtakarítási lehetőségeket. Az EU-nak a 2050-re megvalósítandó, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz vezető menetrendje, amely a 2030. évre kitűzött részcéltűzéseket is magában foglal, rávilágít az ipari, energetikai és közlekedési rendszerek technológiai fejlesztéseire és szerkezetváltozásához vezető útvonalakra, amelyek létfontosságúak az innováció, a növekedés és munkahelyteremtés ösztönzése, valamint az EU energiabiztonságának megerősítése szempontjából.

Ezért konkrét és reális hosszú távú stratégiára van szükség **az ipar egészében a szén-dioxid-, energia- és erőforrás-hatékony beruházások ösztönzéséhez**. Magán és állami kutatásra és innovációra egyaránt szükség van, csakúgy mint az egységes piac egészében eredményesen és igazságosan megvalósított intelligens és piaci alapú környezetvédelmi szabályozásra. Az új szabályozásnak tükröznie kell az erőforrás-hatékony gazdaságra való átállás szükségét, ugyanakkor figyelembe kell vennie a lehetséges rövid távú költségeket és terheket. A termelés és a munkahelyek Európai Unión kívülre történő áthelyezésének megelőzése érdekében el kell kerülni az EU iparából származó kibocsátásáthelyezést és egyéb versenyhátrányokat. Az éghajlatról szóló nemzetközi tárgyalások keretében az EU jelenleg a nemzetközi szén-dioxid-piacok hatályának és eredményességének javításán, valamint annak ösztönzésén dolgozik,

hogy a nemzetközi befektetések az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákkal kapcsolatos kutatás-fejlesztés és innováció felé áramoljanak. Az EU emellett olyan politikákat dolgoz ki, amelyek a szén-dioxid nagymértékű leválasztása és tárolása, valamint egyéb innovatív megújulóenergia-projektek révén csökkenthetik a hosszú távú éghajlat-változási és energetikai stratégiák költségét.

A nemzeti energiahatékonysági tervek keretében valamennyi tagállam intézkedéseket hozott annak érdekében, hogy segítse a vállalatokat energiafelhasználásuk csökkentésében. Számos tagállam konkrét cselekvési terveket is kidolgozott az öko-technológiák ösztönzésére és/vagy egyes konkrét ágazatok környezeti teljesítményének javítására. Eddig azonban csak néhány tagállam dolgozott ki általánosabb erőforrás-hatékonysági stratégiát.

Az intelligens szabályozás világában az egész gazdaságra jellemző erőforrás-hatékonyság az EU környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése mellett az EU ipari versenyképességét is növelheti. A jogi szabályozásnak **kiszámíthatónak és arányosnak kell lennie**, továbbá biztosítania kell a hosszú távú beruházásokhoz szükséges **jogbiztonságot**. Az új politikáknak ösztönözniük kell az innovációt, és figyelembe kell venniük az egész életciklusra vonatkozó költséghatékonyságot, a beruházások élettartamát, valamint a vállalatok és a fogyasztók beszerzési, illetve vásárlási döntéseit. Előretételező, intelligens szabályozással a környezetvédelmi célkitűzések és az iparpolitikai célok egymással kölcsönös összhangban elérhetővé válnak. A környezetvédelmi és az iparpolitikáknak szorosan kapcsolódniuk kell egymáshoz. A környezetvédelmi jogszabályok gazdasági és társadalmi hatásainak, valamint a társadalom szempontjából felmerülő egyéb költségeknek és előnyöknek a körültekintő értékelését, amely a Bizottság szabályozási kezdeményezéseit kísérő hatásvizsgálatok szerves részét alkotja, szintén tagállami szinten kell elvégezni. Ilyen módon a környezetvédelmi szabályozás ahelyett, hogy akadályozná az innovációt és az ipari fejlődést, jótékonyan ösztönözheti azokat.

Ezzel összefüggésben az EU **fenntartható iparpolitikája** kifejezetten a fenntartható növekedési és munkahely-teremtési lehetőségekre összpontosít, miközben az ipar egészét nagyobb erőforrás-hatékonyságra állítja át. Az egyéb politikák közé tartozik az a gyártási fázison túlmenően a termék egész életciklusát szem előtt tartó termékpolitika; az olyan eszközök alkalmazása, mint például a környezetbarát tervezésről szóló irányelv, a háztartási készülékek energiacímkével történő kötelező ellátása és az európai ökocímkerendszer. Szintén lényeges az ipar önkéntes kezdeményezéseinek az ösztönzése, valamint a legjobb környezetgazdálkodási gyakorlatok szélesebb körben történő elfogadása az európai környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszer (EMAS) és az ISO14001 rendszer révén. Az előrehaladás szigorú figyelemmel kísérése segít az előrehaladás mérésében és a végrehajtás hiányosságainak azonosításában.

A **környezetbarát áruk és szolgáltatások uniós piacának fejlesztése érdekében** az EU-nak tisztességes és átlátható belső piacot kell biztosítania, amely – a szabványosítás és a tanúsítási rendszerek fejlesztése révén – jutalmazza az innovációt, összehangoltabban kell megvalósítania az *acquis-t* (pl. a hulladékokról szóló keretirányelv), általánosabbá kell tennie a környezetbarát közbeszerzést, valamint fejlesztenie kell a környezetbarát tervezésről szóló irányelvet, és be kell lépnie szabadkereskedelmi megállapodásokba.

Az erőforrások világszintű szűkössége által támasztott korlátok, többek között a környezetvédelmi korlátok sikeres leküzdéséhez számos, áttörést jelentő technológiának sikeresen be kell tudnia törni a világszintű piacokra. Rövid, illetve középtávon azonban a járulékos, ám erőteljes innovációnak eredményt kell hoznia. Különösen a **környezetvédelmi**

technológiák tekintetében kell innovatív megközelítést alkalmazni, a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák, valamint a stratégiai energiatermotechnológiai terv esetében követett irányvonalakhoz hasonló irányvonalak mentén. A jövőbeni ökoinnovációs cselekvési terv megvalósítja azokat az eszközöket, amelyekkel meg lehet határozni a kulcsfontosságú környezetvédelmi technológiák kifejlesztésére és megvalósítására vonatkozó követelményeket, fokozni lehet az EU és a tagállamok közötti koordinációt és együttműködést ezeknek a technológiáknak a kifejlesztésében és megvalósításában, és fel lehet hívni a figyelmet az új technológiákban rejlő lehetőségekre. A vállalkozások határokon átnyúló tevékenységét gátló akadályokat megfelelő szabályozási keretrendszer kialakításával, valamint a meglévő szabályozási keretek egységesebb alkalmazásának biztosításával ki kell küszöbölni.

A Bizottság

- *az EU-nak a 2050. évre megvalósítandó, egy alacsony szén-dioxid-kibocsátású gazdasághoz vezető menetrendjével összhangban kidolgozza az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra való átállást támogató hosszú távú ágazati ipari stratégiákat és politikákat;*
- *figyelemmel kíséri a fenntartható versenyképességet, ezen belül az EU iparának az erőforrások fenntarthatóságát célzó önkéntes kezdeményezéseit;*
- *áttekinti a fenntartható fogyasztási és termelési / fenntartható ipari politikát, és megvizsgálja a környezetbarát tervezésről szóló irányelv új termékekre történő kiterjesztésének lehetőségét (2012);*
- *ökoinnovációs cselekvési tervet indít a kulcsfontosságú alaptermotechnológiák kereskedelmi hasznosításának és elterjesztésének érdekében.*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *a technológiák elterjesztése terén meglévő szinergiák és komplementaritás maximalizálása érdekében ösztönözzék a környezetbarát technológiákra vonatkozó politikák, többek között különösen az ökoinnováció terén a kereslet növelését célzó politikák közötti szorosabb koordinációt;*

7.2. A szerkezetből adódó kapacitásfelesleg

Az új iparpolitika egyik fontos prioritása kell, hogy legyen az EU iparának **a gazdasági válságot követő gyors helyreállításhoz és a szükséges kiigazítások végrehajtásához** nyújtott segítség. Különösen az egyes ágazatokban jelentkező, a szerkezetből adódó kapacitásfelesleg kialakulása igényel az egyes esetekre szabott, vállalati szintű válaszokat, az új üzleti modellek követésétől és termékek előállításától kezdve a piacról való végleges kivonulásig. A vállalatokat és a szociális partnereket terheli az elsődleges felelősség a jövőbeni versenyképességet és életképességet biztosító szerkezetátalakításért, mivel a tapasztalat azt mutatja, hogy a verseny által kikényszerített szerkezeti alkalmazkodás a leggyorsabb és a leghatékonyabb.

A megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokra vonatkozó iránymutatások csak olyan esetben teszik lehetővé a támogatást, ha az annak eredményeként bekövetkező szerkezetátalakítás további támogatás igénye nélkül képes helyreállítani a kedvezményezettek

hosszú távú életképességét, biztosítja a kedvezményezett megfelelő mértékű hozzájárulását a szerkezetátalakítás költségeihez, és olyan intézkedések társulnak hozzá, amelyek kiküszöbölik a versenyben kialakult torzulást. A válság alatt levont tanulságok szolgálnak majd alapul a megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokra vonatkozó iránymutatások felülvizsgálatához.

A tagállamoknak a munkaerőnek egy rugalmas biztonsági rendszer keretében történő átcsoportosítását is támogatniuk kell. A **szerkezetátalakítás jobb előrejelzése és lebonyolítása** segítséget jelent a munkavállalóknak és a vállalatoknak abban, hogy alkalmazkodni tudjanak a kapacitástöbbletek, valamint a modernizáció és a szerkezeti kiigazítás által kikényszerített átálláshoz. Az állami támogatás jelenlegi szabályozása számos lehetőséget kínál a tagállamoknak arra, hogy állami támogatással segítsék a változást, például a képzéshez vagy a kutatáshoz-fejlesztéshez és innovációhoz vagy kockázati tőkéhez nyújtott támogatással. Uniós szinten a Regionális Fejlesztési Alap és a Kohéziós Alap ösztönözheti a beruházást és innovációt a helyi gazdaságok rugalmasságának erősítése érdekében. Az ERFA egyre inkább az olyan beruházásokra összpontosít, amelyek mind a csúcstechnológiát alkalmazó, mind a hagyományos ágazatok számára megkönnyítik a kutatásba, fejlesztésbe és innovációba, valamint az IKT-ba történő befektetés révén az értéklánc mentén felfelé történő elmozdulást, míg a Kohéziós Alap különösen az uniós közlekedési prioritásokba fektet be, amelyek a fizikai elérhetőséget, valamint a környezetvédelmi infrastruktúrát javíthatják a kevésbé fejlett tagállamokban. Az ilyen beruházások megkönnyítik a régiók számára, hogy intelligens szakosodással saját innovációs rést dolgozzanak ki.

Az **Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alap** bővítése szintén javíthatná a tagállamok és régiók azon képességét, hogy kezeljék a válság káros kihatásait, és segítséget nyújthatna az elbocsátott munkavállalókat célzó átképzéshez és egyéb aktív munkaerő-piaci intézkedésekhez.

A vezetés és a munkavállalók képviselői azok a kiemelt szereplők, akiknek vállalati szinten egyezségekre kell jutniuk a szerkezetátalakítási stratégiákról. Az említett szerkezetátalakítást a szociális nehézségek elkerülése, valamint az új készségek és munkahelyek ösztönzése érdekében politikai beavatkozásoknak kell kísérniük, hogy el lehessen kerülni a tömeges elbocsátásokat és egész régiók hanyatlását vagy teljes ágazatok termelésének áthelyezését, továbbá a gazdasági és szakmai átalakulás megkönnyítése érdekében. Az ESZSZ, a Business Europe, a CEEP és az UEAPME 2003-ban elfogadta az „Iránymutatások a változások és társadalmi következményeik kezeléséhez” című dokumentumot. Ezeket az iránymutatásokat felül kell vizsgálni a szerkezetátalakítás előrejelzésének és lebonyolításának legjobb módjairól azóta megszerzett ismeretek beépítése, valamint a gazdasági és pénzügyi válság tapasztalatainak figyelembe vétele érdekében. A szerkezetátalakításra vonatkozó naprakész iránymutatások nagyon hasznosak lehetnek abból a szempontból, hogy a vállalkozások és a munkaerő-állomány jobban tudjon alkalmazkodni a gyorsan változó gazdasági környezethez.

A Bizottság

- *többek között az Európai Globalizációs Alkalmazkodási Alapra (EGAA) vonatkozó szabályozás felülvizsgálatával áttekinti az elbocsátott munkavállalók új munkahelyeken történő elhelyezkedéséhez nyújtott bizottsági támogatást (2011);*
- *egyeztetést kezdeményez az európai szociális partnerekkel egy európai szerkezetátalakítási keretről. (2011);*

- *felülvizsgálja a megmentési és szerkezetátalakítási célú állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásokat (2012);*
- *a kohéziós politika révén támogatja a tagállamokat és régiókat abban, hogy a helyi gazdaságok rugalmasságának fejlesztése és megerősítése érdekében diverzifikálják a meglévő ágazatokat, fejlesszék az ipari kapacitást és ösztönözzék a beruházásokat és az innovációt;*
- *javaslatokat terjeszt elő az európai strukturális alapok végrehajtásának felgyorsítására és koncentrációjának javítására az ötödik kohéziós jelentés (2010) és a kohéziós politika új szabályozási kerete (2011) révén.*

7.3. A vállalati szociális felelősség kiaknázása

A vállalatok szociális felelősségtudata hozzájárulhat az európai ipar versenyképességéhez és fenntartható teljesítményéhez. Segít megerősíteni az üzletbe vetett bizalmat, ami igen fontos egy olyan üzleti környezet létrehozása szempontjából, amelyben az ipar virágozhat. A pénzügyi válság megmutatta, hogy **a rövid távú profitmaximalizálás és a fenntartható értékteremtés közötti egyensúly hosszú távon új megközelítést igényel.** Az európai vállalatoknak számításba kell venniük a fenntartható növekedéshez és munkahelyteremtéshez való hozzájárulásukat, és figyelembe kell venniük az üzleti döntések által érintett munkavállalók és polgárok érdekeit. A szilárd üzleti etika és értékrendszer segítheti a válságból való kilábalást.

A vállalati szociális felelősség következtében az európai vállalatok piacvezetővé válhatnak olyan piacokon, amelyek egyre nagyobb jelentőséget tulajdonítanak a szociális és környezetvédelmi kérdéseknek. Az uniós ipar már eddig is számos jelentős kezdeményezést indított, melyek célja az erőforrások fenntarthatósága, többek között ilyen a vegyipart érintő Felelős kezelés kezdeményezés, a Világszintű e-fenntarthatóság kezdeményezés, valamint a Nemzetközi Bányászati és Fémipari Tanács anyaggazdálkodási politikája.

A fenntartható növekedés ösztönzése azt feltételezi, hogy a fogyasztókat el kell látni a környezetbarát áruk és szolgáltatások megvásárlásához szükséges információkkal. Ezek közé tartozik a termékek és szolgáltatások ökológiai lábnyomára vonatkozó tájékoztatás. A Bizottság ki fog dolgozni egy közös európai módszertant a fogyasztási termékek környezetvédelmi hatásának életciklus-elemzésen és objektív kritériumokon alapuló értékelésére.

A Bizottság

- *egy, a vállalati szociális felelősségre vonatkozó új politikai kezdeményezést terjeszt elő, amely olyan felmerülő kérdésekkel foglalkozik, mint az üzlet és az emberi jogok, valamint a vállalatok által biztosított környezetvédelmi, szociális, valamint foglalkoztatással kapcsolatos és irányításra vonatkozó tájékoztatás (2011);*
- *figyelemmel kíséri az EU iparának az erőforrások fenntarthatóságát célzó önkéntes kezdeményezéseit; (2011-től);*
- *2012 előtt megvizsgálja egy, a termékek ökológiai lábnyomára vonatkozó kezdeményezés lehetőségét.*

8. AZ ÁGAZATSPECIFIKUS DIMENZIÓ — A CÉLZOTT MEGKÖZELÍTÉS

Mivel valamennyi ágazat fontos, a Bizottság továbbra is célzott megközelítést fog alkalmazni valamennyi ágazatban. Bizonyos típusú ágazatokban lehetne ágazatspecifikus kezdeményezéseket tenni:

- az **űrrel** kapcsolatos ágazati iparpolitika Lisszaboni Szerződés által megadott új kompetenciák alapján;
- a **fenntartható mobilitás megoldásainak kifejlesztésében jelentős szerepet játszanak a gépjármű- és közlekedésszükséglet-gyártó ágazatok**;
- azokban az ágazatokban, amelyek a legígéretesebbek abból a szempontból, hogy megfelelnek az **éghajlatváltozás, egészség és biztonság egyéb jövőbeni társadalmi kihívásának** (például az egészségügy, a környezetbarát áruk és technológiák, az energiaellátó ágazatok, valamint a biztonsági ágazatok);
- **azok az ágazatok, ahol az értéklánccal kapcsolatos megfontolások különösen fontosak** (például a vegyipar, gépgyártás, közlekedésszükséglet-gyártás, agrár-élelmiszeripar, valamint az üzleti szolgáltatások);
- a **nemzetközi versenynek kitett energiaigényes ágazatoknak** szükségük van az energetikai versenypiacok által nyújtott előnyökre, amelyek olyan kedvező keretfeltételeket kínálnak számukra, amelyeknek köszönhetően prosperálhatnak az EU-ban (versenyképes áron elérhető energia és nyersanyagok, egyenlő esélyek a világpiacon stb.).

Valamennyi itt következő kezdeményezés és demonstrációs projekt tárgya az ipari innováció ösztönzése. Az európai ipar és valamennyi ágazata csak akkor lesz fenntarthatóan versenyképes, ha javul az ipar innovációs képessége. E tekintetben az innovációt szélesebb értelmében kell venni, azaz a technológián túl az üzleti és szervezeti modelleket is ide kell érteni. Valamennyi ágazatnak javítania kell innovációs teljesítményét, legyen az hagyományos vagy alacsony technológiai színvonalat alkalmazó, új vagy csúcstechnológiát alkalmazó ágazat. Ezt a képességet a szakpolitika oldaláról minden olyan esetben támogatni kell, amikor a piac önmagában nem elegendő. Ezekre a fellépésekre a rendelkezésre álló pénzügyi erőforrások felhasználásával kerül sor.

8.1 A világűr: az innováció és versenyképesség motorja a polgárok szolgálatában

Az űrrepüléssel kapcsolatos ipar csúcstechnológiát alkalmazó, nagy kockázatokkal járó, beruházásigényes iparág. Valamennyi űrutazásban részt vevő országban jelentős támogatásokban részesül és főként intézményi programoktól függ. Európa már jelenleg is egy nagy, csúcstechnológiát alkalmazó, űrrepüléssel kapcsolatos iparral rendelkezik, amely a világon a műholdak gyártására, felfűtésére és az azokkal kapcsolatos szolgáltatásokra vonatkozó kereskedelmi igények jelentős részét kielégíti. Az európai ipar olyan rendszereket és szolgáltatásokat biztosít a távközlés, navigáció és Föld-megfigyelés területén, amelyek garantálják az EU biztonságát, megoldást biztosítanak az olyan fő társadalmi kihívásokra, mint például az éghajlatváltozás, és fokozzák az európai iparágak versenyképességét.

A fokozódó verseny által jellemzett környezetben, az új űrhatalmak megjelenésével, Európának az elért eredményeire építve egy szilárd, kiegyensúlyozott ipari bázis kialakulását kell ösztönöznie. Az európai repüléssel és űrhajózással kapcsolatos iparpolitikának ki kell

terjednie a teljes szállítói láncra, beleértve a kkv-kat is, hogy biztosítható legyen a fokozottabb nemzetközi versenyképesség és a stratégiai ágazatok (mint például a kilövőállomások) függetlensége, valamint a űrrepüléssel kapcsolatos termékek és szolgáltatások – nevezetesen a GNSS-rendszer (globális navigációs műholdrendszer) új műholdas szolgáltatásainak, a GMES (globális környezetvédelmi és biztonsági megfigyelés) és a műholdas távközlési infrastruktúrák – piacának kialakulására.

Az űrpolitikát három fő követelmény határozza meg: egy társadalmi jellegű (az űrkutatásból és –hasznosításból eredő, a polgárok jólétével kapcsolatos előnyök), egy gazdasági jellegű (az űrrepüléssel kapcsolatos ipar tudást hoz létre és az innováció mozgatórugója), valamint egy stratégiai jellegű (a repüléssel és űrhajózással kapcsolatos ipar hozzájárul ahhoz, hogy az Európai Unió globális szereplőként jelenhessen meg). Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 189. cikke az űrpolitika kérdésében megosztott hatáskörrel ruházza fel az Uniót a tudományos és műszaki haladás, az ipari versenyképesség, valamint az uniós politikák végrehajtásának elősegítése érdekében.

A végrehajtott beruházások kiaknázása, valamint az űr innovációs lehetőségeinek maximalizálása érdekében ezeknek a célkitűzéseknek az eléréséhez a Bizottság a következők végrehajtására törekszik: a Galileo/EGNOS (európai geostacionárius navigációs lefedési szolgáltatás) és a GMES, valamint a világűr és biztonság.

A **Galileo**/EGNOS és a GMES olyan kiforrott programok, amelyeknek a befejezéséről, illetve 2013 utáni folytatásáról 2011-ben jogalkotási javaslat készül a többéves pénzügyi keretre vonatkozó javaslatokkal összhangban. A Bizottság továbbra is elkötelezett a Galileo-konstelláció befejezése és egy új irányítási rendszer bevezetése mellett.

A GMES az Unió legjelentősebb űrkutatási hozzájárulása az **éghajlatváltozás** megoldásához. Be kell tehát fejezni a világűrbe telepített megfigyelési infrastruktúrákat, amelyeket a szárazföld, az óceánok, a légkör és a levegőminőség megfigyelésére, valamint katasztrófaelhárításra és biztonsági alkalmazásokra terveztek, hogy a GMES „éghajlatváltozási” szolgáltatása is felmutathasson valamit.

A világűrben használt alkalmazások elengedhetetlenek a **polgárok biztonsága szempontjából**. Ezeket a biztonsági igényeket vagy összehangoltan felhasznált nemzeti kapacitásokkal, vagy közös kapacitások fejlesztésével kell kielégíteni. Az Uniónak meg kell erősítenie partneri viszonyát a tagállamokkal annak érdekében, hogy a biztonsági küldetések ne függjenek harmadik országok eszközeitől, és garantált legyen a maguk a tagállamok által végrehajtott küldetések folyamatossága.

A világűr-infrastruktúrák létfontosságú infrastruktúrák, amelyek hozzájárulnak a polgárok biztonságához és jólétéhez. A polgárokat védeni kell az olyan kockázatok ellen, mint a törmelékek vagy a napsugárzás. A tagállamok meglévő védelmi kapacitásait fejleszteni kell, hogy létrejöjjön egy, a **világűrbe telepített eszközök felügyeletét végző megbízható európai rendszer**. Az Uniónak meg kell határoznia egy ilyen rendszer szervezeti formáját és irányítását, figyelembe véve annak kettős jellegét, valamint a fenntartható hasznosítás biztosításának igényét.

A világűr fontos része az Unió **kutatási és innovációs politikájának**. Az űrkutatás támogatása a következő kutatási és technológiai fejlesztési keretprogram előkészítése során kerül meghatározásra.

A műholdas távközlés mind gazdasági, mind technológiai szempontból kulcsfontosságú, világgűrrel kapcsolatos ágazat. Hozzájárul az európai digitális menetrendhez, nevezetesen a szélessávú hozzáférésben támadt szakadék áthidalásához. A rádióspektrum-politikai programra vonatkozó bizottsági javaslat fontos mérföldkő ebben a törekvésben.

Ezeknek a fellépéseknek a végrehajtásához **továbbfejlesztett irányítási rendszert** kell megvalósítani. Egyrészt az Európai Uniónak meg kell erősítenie partneri viszonyát a tagállamokkal, és a Szerződés 189. cikkével összhangban össze kell hangolnia a világgűr kutatásához és hasznosításához szükséges erőfeszítéseket. Másrészt a Lisszaboni Szerződés arra kötelezi az Uniót, hogy megfelelő kapcsolatokat építsen ki az Európai Űrügynökséggel. Az Európai Unió fokozódó aktivitása a világgűrben szükségesség teszi az Európai Űrügynökséggel fenntartott kapcsolatainak átértékelését, valamint az ESA fokozatos fejlesztését. Harmadrészt biztosítani kell az uniós programok közötti, valamint az uniós programok, az ESA és a tagállami programok közötti fokozottabb koordinációt.

Megfelelő figyelmet kell fordítani a világgűr szempontjából kulcsfontosságú **nemzetközi együttműködésre**, többek között a fejlesztési lehetőségére, nevezetesen Afrika szempontjából.

A Bizottság

- *az EUMSZ. 189. cikke alapján 2011-ben intézkedésekre tesz javaslatot az űrpolitika prioritásainak végrehajtása érdekében;*
- *az Európai Űrügynökséggel és a tagállamokkal szoros együttműködésben kidolgozott űripolitikát követ.*

8.2. Fenntartható mobilitás

A **tiszta és energiahatékony járműipari** technológiák kifejlesztése és elterjesztése olyan lehetőség, amellyel jelentős mértékben befolyásolni lehet az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, a légszennyezést és zajt, valamint meg lehet erősíteni Európa gépjárműiparának vezető piaci szerepét. A 2010 áprilisában bemutatott stratégián¹⁰ kívül jelentős infrastruktúraberuházások, többek között olyan kísérleti projektek finanszírozására lesz szükség, amelyek adott városokban és régiókban mutatják be az áttörést jelentő technológiákat. Fejleszteni kell az EU iparának vezető szerepét a kulcsfontosságú technológiák, különösen az akkumulátortechnológiák területén és a lítium lehetséges helyettesítése tekintetében. Az új típusú áruk és szolgáltatások kifejlesztésének lehetőségét is meg kell vizsgálni.

Az ELECTRA-jelentés arra hívta fel a figyelmet, hogy a **vasúti közlekedés energiatárolásának** és az automatikus vonatfelügyeleti technológiáknak elterjesztésében rejlő lehetőség jelentősen növelheti az energiahatékonyságot, többek között a dízelvontatás hibrid meghajtásra való átállítása, valamint a villamos vontatás esetében a járművön, illetve a vasúti pálya mentén elhelyezett tároló rendszerekre vonatkozó rendszermegközelítés révén. Az ágazatnak előnyös lenne, ha többet fektetnének be a szabványoknak az EU-ban, illetve azon kívül történő további összehangolását célzó technológiákra vonatkozó kutatásba, szimulációba és tesztelésbe. A nagy sebességű vonatok olyan piacot jelentenek, ahol az EU-n

¹⁰ „A European strategy on clean and energy efficient vehicles” (Európai stratégia a tiszta és energiatakarékos járművekről) - COM(2010)186, 2010.4.28.

kívüli versenytársak részéről igen nagy a verseny. Az európai vállalatok között a nagy sebességű vonatok fejlesztésében történő fokozottabb együttműködés előnyökkel járna: ezt a lehetőséget értékelésnek kell alávetni. Mindenesetre az európai piacon biztosítani kell a torzításmentes versenyt.

A **légiközlekedési iparban**, valamint a **tengerészeti ipar** egyes részeiben éles verseny folyik; ezek az Unió iparának világszinten sikeres összetevői. A hatékonyság növelése és a környezeti hatások csökkentése érdekében erőfeszítéseket kell tenni. A Tiszta Égbolt vállalkozás keretében a „zöld repülőgéppel” kapcsolatban folytatott kutatásra és innovációra már jelentős mértékű támogatás áll rendelkezésre. Folyamatos innovációra van szükség a zöldebb repülőgépek és alacsony kibocsátású hajók kifejlesztéséhez, valamint a környezetvédelmi kihívásoknak való megfeleléshez. A már meglévő és kiforrott politikai napirenden előkelő helyet foglalnak el az alternatív üzemanyagok, az egységes égbolt megvalósítása, valamint a repülőgépek további zajcsökkentése. Az EU hajóépítő ipara számára fontos üzleti lehetőséget jelent a tengeri szélenergia és a szükséges kiszolgáló hajók építésébe és megbízható üzemeltetésébe való bevonásuk.

A Bizottság

- *javaslatot tesz egy tiszta és energiahatékony járműipari platformra, amelyben összehozza a tagállamokat, az ipart és a többi érdekelt felet az infrastruktúráberuházások, többek között a kísérleti projektek biztosítása, valamint a kulcsfontosságú technológiákra és anyagokra vonatkozó kutatások elindítása érdekében (2012);*
- *közlekedéstechnológiai stratégiai tervet tesz közzé (2011), amely a közlekedési ágazat hatékonyságának és biztonságának növelése érdekében egy, a tiszta közlekedési rendszerekre vonatkozó stratégiai kezdeményezést és egy e-mobilitási csomagot is magában foglal;*
- *megvalósíthatósági tanulmányt készít a vasút energiaellátásának tárolására vonatkozó demonstrációs projektekről és a dízelvontatás hibrid meghajtásra való átállításáról, annak érdekében, hogy a demonstrációs és további kutatási projektek növelni tudják az energiahatékonyságot és erősíteni tudják a versenyképességet (ajánlattételi felhívás 2012/13-ban);*

8.3. A társadalmi kihívások kezelése

Az EU **gyógyszeriparhoz és egészségügyhöz** kapcsolódó ágazatai – beleértve az **orvosi eszközök** ágazatát – az egész világon vezető ágazatok, amelyek lényeges szerepet játszanak az új orvosi kezelések és gyógyszerek kifejlesztésében, valamint az EU polgárai, különösen az idősödő lakosság egészségének és életminőségének javításában. Ezzel összefüggésben a vállalati felelősségre építve partnerséget kell kialakítani a magán- és a közszféra között annak érdekében, hogy a gyógyszerek és kezelések gyorsabban elérhetővé váljanak, nagyobb legyen az átláthatóság, az innovációt és a fokozott ipari versenyképességet pedig jutalmazni kell. Az innovatív gyógyszerek kutatására irányuló kezdeményezést megvalósító közös vállalkozás ilyen köz- és magánszféra közötti partnerséget valósít meg a biztonságosabb gyógyszerek gyorsabb előállításának érdekében. A tagállamok árképzési és térítési rendszereinek nagyobb átláthatósága és jobb koordinációja segítene elkerülni a piacra jutás szükségtelen késedelmét, valamint javítani a gyógyszerek belső piacának működését. A Bizottság emellett egy, az aktív

és egészséges időskor témájára vonatkozó kísérleti európai innovációs partnerséget¹¹ hoz létre.

Az EU **biztonsági iparága** egy nagymértékben szétaprózódott belső piacon és gyenge ipari bázissal működik. A nemzeti szabályozási keretrendszerek jelentősen eltérnek; a biztonsági termékek piaca nagymértékben diverzifikálódott, a biztonsági kamerától a bonyolult átvilágító rendszerekig. A biztonsági rendszerek kialakításához a gyártóknak, rendszerintegrátoroknak és szolgáltatóknak szorosan együtt kell működniük az ügyfelekkel. Létfontosságú egy gyorsított jóváhagyási rendszer kidolgozása a prioritást élvező technológiák jóváhagyásához annak érdekében, hogy további lényeges haladást lehessen elérni a harmonizálás és szabványosítás területén; fontolóra venni az összehangolt közbeszerzés lehetőségét, valamint felgyorsítani a biztonsági technológiákra vonatkozó kutatásokat, beleértve a kettős célú technológiákat. Ez utóbbi témában a Bizottság koordinációt folytat az Európai Védelmi Ügynökséggel.

Az **építőipar** is jelentős mértékben hozzájárulhat az éghajlatváltozásra, valamint más környezetvédelmi és társadalmi kérdésekre adott válaszhoz. Az épületek energiateljesítményéről szóló felülvizsgált irányelv azt a célt tűzi ki, hogy 2021-től Európa a közel nulla energiafogyasztású épületekre térjen át, míg az energiateljesítményre vonatkozó követelmények szigorítása új szabványokat igényel majd az épületekre vonatkozóan. Ez új lehetőséget jelent az építéssel és felújítással foglalkozó ágazat számára.

A **biotermelésen alapuló piacok**, melyek nagy keresletnek örvendenek és kedvező jogszabályi keretrendszerben működnek, jelentős mértékben hozzájárulhatnak az EU gazdaságának fenntarthatóbbá tételéhez. Megfelelő jogi szabályozásra és keretfeltételekre van azonban szükség a megújuló nyersanyagok (pl. fa és papír, valamint bioműanyagok, biokenőanyagok, gyógyszerek) ipari célú felhasználásának ösztönzéséhez és a fenntarthatóság biztosításához; a technológiai innovációt demonstrációs projektek révén ösztönözni kell; továbbá európai és nemzetközi szabványokat kell kidolgozni az új technológiákra. Folytatni kell a jelenlegi munkát a meghatározott termékcímkek (pl. ökcímkek), valamint a közbeszerzési útmutatók és hálózatok tekintetében.

A Bizottság

- *a tagállamok, az ágazat és az egyéb egészségügyi érdekelt felek bevonásával **egészségügyi és gyógyszer-engedélyezési folyamatot dolgoz ki** a vállalati felelősségvállalás ösztönzése, a gyógyszerekhez való hozzáférés javítása és a gyógyszeripar versenyképességének erősítése érdekében. A gyógyszerek belső piaca működésének megkönnyítése érdekében megragadja a lehetőséget, hogy az árképzés és a térítési eljárások átláthatósága szempontjából felülvizsgálja a 89/105/EGK irányelvet;*
- *biztonságipari kezdeményezést terjeszt elő, amely magában foglal egy gyorsított jóváhagyási rendszert a prioritást élvező technológiák jóváhagyásához, harmonizálási és szabványosítási prioritásokat állapít meg, fontolóra veszi az összehangolt közbeszerzés lehetőségét, valamint létrehoz egy európai biztonsági és kettős célú technológiai platformot (2012-től).*

¹¹ COM(2010) 546.

- *stratégiát dolgoz ki az építőipar fenntartható versenyképességéért, hogy megfelelő keretfeltételeket biztosítson az építőipari termékek és szolgáltatások belső piaca számára, javítsa az építőipari vállalatok erőforrás-hatékonyágát és környezetvédelmi teljesítményét, valamint ösztönözze a készségek, az innováció és a technológiák fejlesztését az új társadalmi igények kielégítése és az éghajlati kockázatok kiküszöbölése érdekében (2011);*
- *az ipari célú felhasználásra vonatkozó jogi szabályozás és keretfeltételek javításával, az innováció demonstrációs projektek révén történő ösztönzésével, valamint az európai és nemzetközi szabványok fejlesztésével megteremti a feltételeket a biotermelésen alapuló piacok kialakításához (2012).*

8.4. Az EU versenyképességének fellendítése az értéklánc mentén

Az EU-nak nagyobb figyelmet kell fordítania a feldolgozóipari értékláncre. Amint erről a fentiekben már szó esett, az ipar egyre jobban függ a nyersanyagokkal és a köztes termékekkel való ellátottságtól, és nagymértékben rá van utalva azokra az értékteremtő üzleti szolgáltatásokra, amelyek új áruk és szolgáltatások kifejlesztéséhez és forgalomba hozatalához járulnak hozzá. Ez az új távlat új iparpolitikai megközelítést feltételez, amely fokozottabban figyelembe veszi ezeket az összekapcsolódásokat.

A vegyipar kiválóan példázza a szükségessé vált új megközelítést. A gazdasági válság ellenére a **vegyipar** továbbra is rendkívül versenyképes, és az uniós feldolgozóipar egyik motorját jelenti. Ez a nemzetközi szinten is igen sikeres iparág 24 %-os részesedéssel bír a világpiacon, ám Kína, India és a Közel-Kelet részéről egyre erősebb versennyel szembesül. Ebben a köztes termékeket gyártó iparágban rendkívüli lehetőségek rejlenek arra irányulóan, hogy a különféle alapanyagok és termékek megújítása révén a továbbfeldolgozó iparágak versenyképességét és környezeti teljesítményét egyaránt javítsa. A vegyi anyagokkal foglalkozó magas szintű munkacsoport rámutatott egy sor olyan területre, amelyeken az ipar hozzájárulhat az EU-t érintő sürgető társadalmi kihívások megoldásához; ilyen például a megújuló anyagok használatának és az energiahatékonyágnak a növelése, valamint a vízfelhasználás csökkentése.

A változó fogyasztói preferenciák, az erőforrások szűkössége, demográfiai, egészségügyi és környezeti tényezők, valamint az élelmiszerek biztonságosságával, egészségre gyakorolt hatásaival és árával kapcsolatos fogyasztói aggályok következtében a teljes európai élelmiszerlánc az alkalmazkodás szakaszába lépett. Az **EU agrár-élelmiszeripara**, mely Európa GDP-jének 2 %-át termeli meg és a feldolgozóiparban foglalkoztatottak 13,5 %-át képviseli, rendkívül versenyképes. A fenti problémákra, valamint az agrár-élelmiszeripari termelők és kereskedők közötti alkuerő-aszimmetriára azonban sürgősen válaszokat kell találnia, továbbá hozzá kell járulnia a kínálati rendszerek hatékonyságának növeléséhez és szerkezeti átalakulásuk megkönnyítéséhez.

Az uniós **textil-, ruházati és bőripar** az utóbbi 20 évben **szerkezeti változáson ment keresztül**. A fejlett technológia, valamint a tervezés és a minőség hagyományos erősségei ötvözetének köszönhetően ez az iparág a tulajdonképpeni ágazaton kívüli nagy méretű fogyasztói piacokat – például az outdoor sportruházat, a luxustermékek vagy a lábbelik piacát – is meghódítja. Ezáltal egyre elterjedtebbé válnak a nagy mennyiségben termelt individualizált fogyasztói termékek, ami új piaci lehetőségeket nyit meg az európai feldolgozóipar előtt. A nagy hozzáadott értékű különleges termékek már jelenleg is az ágazat tevékenységeinek jelentős részét teszik ki, egyre nagyobb részben hozzájárulva a termeléshez

és a hozzáadottérték-képzéshez, ezáltal testesزابott megoldásokat kínálva más ágazatok, így például az egészségügy, a mély- és magasépítés vagy a légitözlekedés számára. Ezt sikert azok a jelentős kutatási-fejlesztési és innovációs erőfeszítések tették lehetővé, amelyek növelték az összegyűjtött szakértelmet és az ágazat fenntarthatóságát. Nagyon lényeges ezért, hogy ösztönözzük azokat az új üzleti koncepciókat és kapcsolódó feldolgozóipari technológiákat, amelyek a fenntartható, felhasználóvezérelt tervezésen alapuló termékek fejlesztésére összpontosítanak a textil- és ruhaipari ágazatban, valamint egyéb nagy fogyasztói piacokon.

A kulturális és kreatív iparágak gazdasági és társadalmi innováció tekintetében fontos mozgatórugói a többi ágazatnak. A tervezés, az építészet és a reklám lényeges szerepet játszik a beruházások ösztönzésében, például az építőipar, az új fogyasztói technológiák, a környezetbarát megoldások és a digitális gazdaság területén. Hasonlóképpen a közlekedési és logisztikai szolgáltatások egyre fontosabbá válnak az értékláncok fenntartásában és a „just in time”-termelés biztosításában. Ezeknek az ágazatoknak az uniós, tagállami, regionális és helyi politikai döntéshozókkal való szorosabb együttműködése növelni fogja ezen ágazatok hozzájárulását a gazdaság egészéhez.

A Bizottság

- *nyomon követi a magas szintű munkacsoportnak a vegyipar versenyképességére irányuló tevékenységét, különös tekintettel arra a kérdésre, hogy a munkacsoport hogyan járulhatna hozzá innovációs partnerségek révén a sürgető társadalmi kihívásokra adott válaszok kidolgozásához;*
- *az élelmiszeripari magas szintű fórum keretében biztosítja az élelmiszer-ellátási lánc működésének optimalizálását;*
- *a kulturális és kreatív iparágak potenciáljának felszabadításáról szóló zöld könyv alapján stratégiai kezdeményezésekre tesz javaslatot, és többek között közleményt terjeszt elő a divatipar versenyképességének kulcsfontosságú szempontjairól, továbbá létrehozza a kreatív iparágak európai szövetségét, valamint a mobil és mobilitási iparágak európai szövetségét, amelyek a politikai döntéshozóknak és az ipar képviselőinek lehetőséget adnak az együttműködésre (2011).*

8.5. Az energiaigényes ágazatokkal kapcsolatos problémák kezelése

Nemzetközi versenyképessége növelésének további eszközeként Európának fel kell gyorsítania **az alacsony szén-dioxid-kibocsátású, erőforrás-hatékony gazdaságra való áttállást** az energiaigényes ágazatokban (például az acél-, a színesfém-, a papír- és a vegyiparban). Ennek összhangban kell lennie a közeljövőben induló erőforrás-hatékonysági kiemelt kezdeményezéssel és a stratégiai energiatechnológiai tervvel. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású termelésbe történő beruházások versenyképesebbé teszik az energiaigényes iparágakat, amelyek egyúttal kevésbé függenek majd a jövőbeli energiaáraktól.

Az energiaigényes ágazatok fontos szerepet töltenek be az uniós feldolgozóipar értékláncában, és energiahatékonyságukat tekintve a nemzetközi élvonalban vannak. Ezek az ágazatok szerves részét képezik az ipari értékláncnak, és az ipari termékek jelentős részét alacsony szén-dioxid-kibocsátású eljárásokkal állítják elő. Az energiaigényes ágazatok számára ezért olyan feltételeket kell teremteni a jövőben, amelyek kedvezően hatnak az európai termelés versenyképességére. Ez azt jelenti, hogy figyelembe kell venni az

energiaigényes ágazatokban felmerülő kibocsátásáthelyezési kockázatot, a kibocsátáskereskedelemmel összefüggő villamosenergiaár-emelkedés által esetlegesen kiváltott közvetett hatások vonatkozásában is.

A technológiai platformok és a vezető piacok kialakítását célzó kezdeményezések keretében jelenleg új, **alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák és eljárások** kidolgozása zajlik. Annak érdekében, hogy ezek a fejlesztések időben bevezethetők és kereskedelmi szempontból hasznosíthatóak legyenek valamennyi energiaigényes iparágban, megfelelő keretfeltételekre és a köz- és magánszféra további együttműködésére van szükség.

A Bizottság

- *módosításokat terjeszt elő az állami támogatások szabályozására a kibocsátáskereskedelemmel kapcsolatos közvetett költségek – például a villamosenergia-árakon keresztül továbbhárított költségek – megfelelő kompenzációja érdekében; emellett egyenlő esélyeket biztosít az egységes piacon, és gondoskodik a közösségi célkitűzéseknek a kibocsátáscsökkentésre irányuló nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban történő megvalósulásáról;*
- *egy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású fenntartható iparra vonatkozó programot indít (Sustainable Industry Low Carbon Scheme – SILC) a keretfeltételeknek, a támogatási intézkedéseknek, az adatgyűjtésnek, valamint az EU és a tagállamok további intézkedéseinek az összehangolására, hogy biztosítsa az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiáknak a stratégiai energiatechnológiai tervvel összhangban történő fejlesztését és bevezetését (2011-től);*
- *a köz- és magánszféra közötti jövőbeli kutatási partnerségekről szóló vita keretében fontolóra veszi egy olyan kezdeményezés indítását, amely alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákat vezet be az energiaigényes ágazatokban, és összehozza az érintett technológiai platformok, az EU és a tagállamok képviselőit annak érdekében, hogy azok az alacsony szén-dioxid-kibocsátást elősegítő megfelelő kutatási-fejlesztési, pénzügyi és bevezetési stratégiákat dolgozzanak ki;*
- *a tagállamokkal és az ipari szereplőkkel együttműködve ösztönzi a demonstrációs projekteket és a rendkívül alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiák bevezetését, beleértve az ipari szén-dioxid-leválasztást és -tárolást is, és egyúttal megelőzi a piaci torzulásokat (2011–2016).*
- *az Európa 2020 stratégia keretében tovább vizsgálja annak lehetőségeit, hogy milyen, a szén-dioxid-piachoz kapcsolódó további innovatív ösztönző mechanizmusok vezethetők be az élenjárók számára.*

8.6 Megerősített ágazatközpontú megközelítés

Mint ahogyan az „Innovatív Unió” kezdeményezés is bejelentette, a Bizottság 2011-ben konzultációt folytat az érdekelt felekkel arról, hogy miként használható ki és fejleszthető tovább optimálisan a közös technológiai kezdeményezések és az európai innovációs partnerségek ipari dimenziója, és melyek az e téren meghatározandó prioritások.

9. KÖVETKEZTETÉSEK: AZ IPARPOLITIKA ÚJ UNIÓS SZABÁLYOZÁSI KERETE

Míg a gazdasági és pénzügyi válság következtében az ipar versenyképességére irányuló politikák rövid távú mentő és élénkítő intézkedésekre összpontosítottak, a jövőben a politikai döntéshozóknak a hosszú távú szerkezeti kihívások felé kell fordítaniuk figyelmüket különösen az olyan területeken, mint a globális versenyképesség, az éghajlatváltozás, az energiaellátás, a népesség elöregedése valamint a szakképzettség és tudás kérdésköre. A pénzügyi konszolidáció idején a versenyképességi stratégiák háttérben nem átfogó pénzügyi programoknak kell állniuk; ehelyett célszerűbb, ha azok szerkezeti reformokra irányulnak, például olyan területeken mint az üzleti környezet javítása, a közigazgatás modernizációja, a vállalatok innovációs képességének ösztönzése vagy az energiahatékonyság növelése. Szükség lehet ugyanakkor az egyes iparágakban valamint az ágazatközi területeken végbemenő szerkezeti átalakulásokat támogató politikai intézkedésekre is.

Az új iparpolitika megvalósításának a hatékonyabb európai irányítás is előfeltétele. Egyre inkább háttérbe szorul az a gazdasági modell, amelyben a nemzeti ágazatok és nemzeti iparágak csak kis mértékben működnek együtt a többi ágazattal, illetve a világ többi részével. Egyre fontosabbá válik Európa stratégiai jelentőségű ipari érdekeinek meghatározása, és az összehangolatlan **nemzeti politikai válaszok helyébe összehangolt, európai szintű politikai válaszoknak kell lépniük.**

Ennek a megerősített, ambiciózus európai irányításnak két fő alkotóeleme van:

- a szakpolitikák európai szintű kidolgozásának holisztikus, összehangoltabb megközelítése, amelyben a Bizottság és az európai intézmények – mindenekelőtt a Tanács és az Európai Parlament – vesznek részt. Lényeges, hogy a versenyképességre kiható szakpolitikák összehangoltabbá váljanak, és kölcsönhatásuk javuljon; erre irányul például az új politikai javaslatok versenyképességre gyakorolt hatásának ellenőrzése.
- a tagállamokkal folytatott szorosabb együttműködés, valamint a szakpolitikák sikerének és versenyképességi teljesítményének európai és tagállami szintű nyomon követése. Az Európa 2020 stratégia, a megerősített gazdaságpolitikai koordináció és különösen az új „európai szemeszter” tekintetében ennek jogalapjaként immár az új Lisszaboni Szerződés nyomán létrejött EUMSz. iparpolitikáról szóló 173. cikke alkalmazható; ez lehetővé teszi a nemzeti reformprogramok hatékonyabb kidolgozását¹².

Az Európa 2020 stratégia keretében a Bizottság rendszeresen beszámol a Tanácsnak az EU és a tagállamok versenyképességéről, iparpolitikáiról és ipari teljesítményéről.

Mivel a versenyképes és fenntartható ipar számos meghatározó keretfeltételét tagállami szinten állapítják meg, nemcsak a versenyképességi teljesítményt kell figyelemmel kísérni, hanem a versenyképességre irányuló politikákat is, beleértve az olyan tényezőket, mint az üzleti környezet, az innovációs rendszer, a versenyfeltételek, az infrastruktúra, a közigazgatás hatékonysága, valamint az energia- és erőforrás-hatékonyság elérése érdekében tett előrehaladás. A tagállamok versenyképességi teljesítményének és szakpolitikáinak első elemzése arra mutatott rá, hogy minden tekintetben van még mit javítani. Ez az elemzési eljárás folytatódik annak érdekében, hogy – különösen a közeljövőben induló erőforrás-hatékonysági kiemelt kezdeményezés fényében – részletesebb képet adjon az ipar fenntarthatóságáról. Az uniós szintű politikai keret – az Európa 2020 stratégia és annak

¹² COM(2010) 250.

kiemelt kezdeményezései, valamint az EUMSZ. iparpolitikáról szóló 173. cikke – az eszközök széles skáláját biztosítja, amelyek révén a tagállamok az említett javító intézkedésekre irányuló erőfeszítéseik felgyorsítására ösztönözhetők, így járulva hozzá a versenyképesebb európai ipar és gazdaság megteremtéséhez; ezeket az eszközöket a Bizottság teljes mértékben kihasználja majd.

A tagállami ipar- és vállalatpolitikák felülvizsgálata **a rendelkezésre álló erőforrások jobb összehangolását és összefogását** eredményezheti, a jogi eszközök alkalmazása pedig nagyobb költséghatékonyságot vonhat maga után. Ez az erőforrások csökkenésével egyre fontosabb lesz, különös tekintettel az utóbbi évtizedek politikai keretfeltételeinek egyre összetettebb és széttöredezettebb jellegére.

Ezeknek a nyomon követési intézkedéseknek a lebonyolítása a Versenyképességi Tanács és az Európai Parlament felelősségébe tartozik majd. Az intézkedések, amelyeket kölcsönös ellenőrzések és bevált gyakorlatok cseréje keretében fejlesztenek tovább, teljes mértékben összhangban állnak az Európa 2020 stratégia kereteivel.

Az intézkedések eredményei **az Európa 2020 stratégia átfogó nyomon követése** keretében hasznosulnak majd, ennek során azonban főként a tagállamok versenyképességi teljesítménye és az egymástól való tanulás lehetőségei állnak majd a középpontban. Mindez viszont lehetővé teszi a nemzeti reformprogramok¹³ keretében figyelemmel kísért nemzeti politikák hatékonyságának növelését.

A legjobb gyakorlat cseréjét különösen a következő témakörökben célszerű végezni: az adminisztratív terhek csökkentése és a versenyképességre gyakorolt hatás elemzése, az „alkalmassági vizsgák” és a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv követése a nemzeti jogalkotás terén, a pénzügyi forrásokhoz való hozzáférést megkönnyítő politikák, a kulcsfontosságú alaptermészetek, a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok védelme, a képzési stratégiáknak az iparágak szükségleteivel és a kidolgozandó nemzeti iparpolitikákkal összhangban történő kidolgozása, mindenekelőtt az egyes iparágak tekintetében, továbbá az érintett felek bevonása. A szorosabb együttműködés szinergiákat, komplementaritást és az erőforrások hatékonyabb felhasználását eredményezheti mindenekelőtt a kulcsfontosságú alaptermészetek és környezetvédelmi technológiák fejlesztése és bevezetése terén, de egyúttal a szakmai képzés néhány olyan speciális területén is, amelyek esetében a nemzeti kereslet nem indokolja a teljes körű képzés beindítását. Míg a legjobb gyakorlat cseréjének és az együttműködésnek inkább az egyes intézkedések szintjén van létjogosultsága, addig a kölcsönös ellenőrzések jótékony hatása inkább az integráltabb, összetettebb politikai intézkedések esetében érezhető.

Az intézkedések végrehajtása különböző felállásban történhet, hiszen a nemzeti igények és feltételek is eltérőek. Az elkövetkező hónapokban a Bizottság megtárgyalja a Tanáccsal és a tagállamokkal az intézkedések szervezésének elveit és módozatait, valamint azok hatókörét és a prioritások sorrendjét is. A Bizottság emellett nyomon követi a tagállamok versenyképességét, iparpolitikáit és ipari teljesítményét, és erről évente jelentés készíti. A jelentés kiterjed majd a különféle szakpolitikák ipari aspektusaira is, olyan általánosabb célkitűzéseket tartva szem előtt, mint például az oktatás, a kutatás, a környezetvédelem és az éghajlatváltozás. Különös figyelem irányul majd a legjobb gyakorlatok cseréje és az együttműködési tevékenységek terén tett előrelépésekre. Az Európa 2020 stratégia az

¹³ COM(2010) 250.

Unióhoz csatlakozó országok reformmenetrendje szempontjából is jelentőséggel bír. A tagjelölt vagy potenciális tagjelölt országoknak ezért szintén ajánlott az új, integrált iparpolitika javasolt célkitűzéseire összpontosítaniuk.

Az új megközelítésű iparpolitika megvalósításának az a célja, hogy általa a vállalkozások és beruházók egy jövedelmező, fenntartható és új munkahelyeket teremtő európai ipari termelés részeseivé váljanak, továbbá hogy az európai ipar termelékenység és költségek tekintetében versenyképesebbé váljon nemzetközileg. Ily módon az EU ipara előnyt kovácsolna a globalizálódás nyomán gyorsan növekedő világpiac lehetőségeiből. Más szóval Európa az elkövetkező évtizedben fokozhatja ipari teljesítményét, növelheti a foglalkoztatottságot és a jövedelemszinteket, és ugyanakkor lényeges mértékben csökkentheti az iparágak szén-dioxid-lábnyomát és erőforrás-felhasználását.

Ezért a Bizottság gondosan figyelemmel kíséri majd a következő sikermutatókat:

- a nemzetközi versenyképesség javulását, ennek kapcsán az EU termelékenységét és a különféle költségek alakulását a versenytársak megfelelő adataival összehasonlítva;
- az iparban és az iparhoz kapcsolódó szolgáltatások terén létrejött új munkahelyek számát, különös tekintettel az újonnan alapított kkv-k számára;
- az ipari termelés növekedési arányát, különös tekintettel a környezeti iparágak termelésére;
- a közepes technológiai és csúcstechnológiai ágazatok részesedését a teljes feldolgozóipari értékteremtő folyamatban, illetve a feldolgozóipari foglalkoztatásban.

Az EUMSZ. 173. cikkének megfelelően a Bizottság

- *a Tanáccsal és az Európai Parlamenttel szorosan együttműködve végrehajtja a közleményben bemutatott, az iparpolitikát szabályozó európai politikai keret megerősítését célzó intézkedéseket;*
- *évente jelentést terjeszt elő a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek az EU és a tagállamok ipari versenyképességéről, ezzel kapcsolatos politikáiról és ipari teljesítményéről;*
- *kölcsönös ellenőrzéseket és a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét kezdeményezi, hogy javítsa az uniós iparpolitikai együttműködést.*

A Bizottság felkéri a tagállamokat arra, hogy:

- *működjenek együtt, és szükség esetén hangolják össze iparpolitikáikat;*
- *vegyenek részt a kölcsönös ellenőrzésekben és a bevált gyakorlatok cseréjében.*

•